Serie nouă
august 2013
8
(CXLV)
36 pagini
10 lei

ACTUALITATEA MUZICALĂ

REVISTĂ LUNARĂ A UNIUNII COMPOZITORILOR ȘI MUZICOLOGILOR DIN ROMÂNIA

Din sumar:

Adrian Iorgulescu despre Festivalul "G. Enescu"
Tosca la Braşov
Master class Mariana Nicolesco
Muzică românească la Paris
Premiile revistei "Actualitatea Muzicală"
Remember Luminița Dobrescu (II)
Portret Horia Moculescu
"Revista" în Herăstrău

În imagine: Laureații A.M.
foto: Diana Murăşan

Faza metişizării

Liviu DĂNCEANU

Mărturisesc sincer că mult timp am fost adeptul teoriei conform căreia, în baza criteriului ubicuităţii şi a izotropiei, fenomenul muzical se decupează în patru faze, greu de delimitat, dar relativ lesne identificabile şi înfăţişabile, întreaga evoluţie a artei sunetelor de la început şi până în prezent fiind îndatorată unui vector entropic, aflat într-un continuu stringendo.

1) Faza primordială (sau de unison) comportă din punct de vedere al periodizării două etape:

a) pre-adamică (în care muzica aparţinea exclusiv Naturii);

b) post-adamică (pe parcursul căreia muzica devine progresiv Cultură). În ambele etape omenirea exersa un unic limbaj sonor ancestral.

2) Faza sintonică propunea mai multe lumi sonore, care se reglau în baza unui model mitologic paradigmatic. „Limbajul primordial s-a transformat în limbaje umane, care pierzând treptat contactul cu acesta, au devenit arbitrare, multiplicându-se într-o mulţime de limbi şi dialecte divergente, în timp ce alte segmente generate de Limbajul, de muzica primordială s-au transformat, mai târziu, în muzica umană, concepută a fi forma cea mai pură şi mai umană a activităţii omului şi, deci, de materializare a Limbajului creator” (Octavian Nemescu: *Capacităţile semantice ale muzicii*, Ed. Muzicală, Bucureşti, 1983).

3) Faza subordonării relevă un parcurs pe care limbajele muzicale încing un aprig dans al consecuţiilor, al succesiunilor, din ce în ce mai ameţitor (şi mai ameninţător!), la un moment dat un anume limbaj impunându-se şi subordonând celelalte limbaje, care devin, astfel, periferice.

4) Faza atomizării s-a declanşat odată cu disiparea şi pulverizarea limbajelor muzicale. Se instaurează astfel o relaţie de simultaneitate între aceste limbaje (alături de relaţia de succesiune existentă în faza subordonării), care prin acutizarea entropiei, duce la anarhie, precum şi la imposibilitatea comunicării. Dacă până nu demult cele patru faze recognoscibile puteau să se constituie într-un ciclu susceptibil de a fi solidar unui etern retur, iată că momentul (re)startului se amână *sine die*, graţie instalării celei de-a cincea faze: faza metişizării. O fază care, vorba lui Le Bon, pluteşte între impulsurile unor strămoşi de înţelegere, moralitate şi caractere diferite. În fond, termenul metisaj a pătruns în doxa contemporană relativ recent, însă cu mare vâlvă, făcând parte din reperele unui discurs postmodern, purtător al tuturor ambiguităţilor postmodernităţii înseşi. Conform dicţionarului Littré, metisajul desemnează „acţiunea de a încrucişa o rasă cu altă rasă pentru ameliorarea aceleia mai puţin valoroase”. Extrapolat în lumea muzicii, fenomenul e condiţionat de cel puţin două adecvări, şi anume:

1) existenţa raselor muzicale;

2) încrucişarea este, în unele cazuri, multiplă, la ea participând nu doar două rase. În plus, nu se pune problema ameliorării uneia dintre ele, ci, mai curând, a salvării operei, considerată a fi un *melting pot*, adică un creuzet în care coabitează, se confruntă şi, în cele din urmă, fuzionează rasele muzicale. Metisul sonor este, în general, o fiinţă aflată între lumi, un amestec de muzici dintre cele mai diverse, provenite din contexte culturale şi sociale uneori chiar greu de potrivit. (Bunăoară, armonizarea rap-ului cu belcanto-ul ori a muzicii de jazz cu muzica serial-integrală).

(Continuare în pag. 2)

DIN SUMAR

Interviu cu Adrian Iorgulescu 2-3
Tosca la Braşov 5
Colegiul “D. Lipatti” - 65 de ani 6
Master Class M. Nicolesco 8
Flautul de aur 10
Muzică românească la Paris 11
Premii “A. M.” 14-17
Punctul pe j... azz 18
Estival 20
Succesul serilor de revistă 22-23
Remember L. Dobrescu (II) 24-25
Potret - Horia Moculescu 26-27
Amir 29
Concerte 30-33
Discuri 34-35

Festivalul Enescu este un real brand de țară -

de vorbă cu Adrian Iorgulescu

Ce înseamnă pentru dumneavoastră, ca personaj public implicat pe toate planurile în viața muzicală (compozitor, preşedinte de uniune de creație etc.), manifestarea bienală a Festivalului Enescu? Simțiți vreo diferență între anii când are loc Festivalul şi cei în care nu?

Adrian Iorgulescu: Emblematic şi fastuos, Festivalul Internațional „George Enescu" reprezintă cea mai prestigioasă manifestare dedicată domeniului sonor din România. Înseamnă totodată, un real brand de țară, având o incontestabilă rezonanță europeană şi mondială. Încă de la debutul său, principalele obiective ale evenimentului rezidă în a face cunoscute întregii lumi opusurile enesciene, în a promova potențialul creației sonore româneşti clasice şi contemporane, în a se constitui într-o rampă de lansare pentru tinerii compozitori şi interpreți. În context, decuplarea din acest an a concursului de festival mi se pare regretabilă.

Ca om care, încă din perioada de formație intelectuală, v-ați dedicat muzicii culte, care a fost primul contact cu Festivalul Enescu? Ce însemna în acei ani '60-'70 - aşadar cei pe care-i identificăm cu perioada de „deschidere" a epocii Ceauşescu - această manifestare muzicală, culturală în sens larg? Dar în anii '80, văzuți ca anii cei mai negrii ai istoriei postbelice, desigur cu excepția anilor '40-'50, în orice caz un regres cultural şi social fără precedent? Reprezenta Festivalul o „oaza de speranță", un „balon de oxigen" etc. într-un peisaj altfel tern şi exasperant?

A. I.: Am fost, într-adevăr, în copilărie „martor ascultător" la câteva episoade memorabile desfăşurate în deceniul 7, unele dintre ele cu participări internaționale de excepție. Îmi amintesc, de pildă, că la un recital de pian al celebrului S. Richter, poliția călare a încercat să blocheze – fără succes – accederea

publicului în Ateneu, care realmente a forțat intrarea principală. Am trăit şi dezamăgirile legate de întreruperea sau amputarea festivalului în perioada „epocii de aur". Cred însă, că ceea ce va rămâne ca o punte de unire a prezentului capitalist cu trecutul comunist este împrejurarea că manifestarea a dăinuit – oarecum miraculos – „intemperiilor" ideologice, politice sau economice. Pe plan social, s-a dovedit, odată în plus, că muzica poate să asigure un argument, un motiv, un fundament al supraviețuirii spirituale. Simplu fapt al continuității festivalului – din 1958 încoace, este un act pozitiv, necaracteristic, din păcate, spațiului cultural autohton.

În calitate de ministru liberal al Culturii, ați fost implicat activ în organizarea a două ediții ale Festivalului, cele din 2007 şi 2009 (chiar dacă atunci nu mai erați în funcție, startul organizării fusese luat cu mult timp înainte). Ce ne puteți mărturisi din aceste experiențe?

A. I.: M-am implicat personal în chestiuni logistice şi financiare legate de organizarea a trei ediții, respectiv 2005, 2007 şi 2009. Opinez că cea din 2007 a pretins cele mai solide eforturi pe aceste paliere, fiind derulată concomitent cu programul „Sibiu, capitală europeană a culturii". Am reuşit atunci să aducem pe scenele din localitate formații şi solişti de primă mână. De altfel, chiar din 2005 am translat secvențe ale festivalului şi în alte locații cu tradiție muzicală din țară, precum Clujul, Timişoara, Iaşul, Braşovul. Neîndoielnic, însă, principala misiune a unui ministru de resort se concretizează în atragerea fondurilor de la bugetul de stat,

necesare pentru acoperirea cheltuielilor aferente evenimentului. Subliniez, că nu m-am interferat niciodată, în perioada mandatului meu, în chestiuni de alcătuire a programului, lucrul intrând, cum este firesc, în atribuțiile directorului artistic.

În legătură cu ediția din acest an, bănuiesc că veți fi prezent la cele mai importante dintre evenimente. Cum vi se pare, comparativ, programul actualei ediții, ca un cunoscător de referință, din interior, al fenomenului? Care sunt momentele muzicale, artistice pe care le-ați recomanda, pentru a nu fi ratate, cititorului?

A. I.: Programul din 2013 este unul consistent şi incitant pentru melomani. În limita timpului disponibil voi încerca să asist la cât mai multe întâmplări sonore „de top". Mă interesează cu predilecție prezența muzicii noi în festival, dar şi prestația unor solişti, formații, orchestre de pretutindeni. Cu siguranță voi fi prezent la concertul ansamblului European Contemporany Orchestra, care va executa în primă audiție absolută lucrarea mea „Kaleydoscope". Cu privire la alte momente cuprinse pe agenda acestuia remarc selectiv: Staatskapelle Berlin, Orchestre De Paris, Orchestra Sinfonica Nazionale Della Rai, London Philharmonic Orchestra, Rundfunk – Sinfonieorchester Berlin, Royal Concertgebouw Orchestra Amsterdam, Saint Martin In The Fields, Royal Stockholm Philharmonic Orchestra, sau recitalurile susținute de M. Perahia şi R. Lupu.

George Enescu

În calitate de compozitor, care este relația dvs. personală cu George Enescu (ca biografie artistică şi operă canonică), cu siguranță cel mai mare compozitor român? Vă considerați un continuator al căutărilor sale componistice, un „modest ucenic", sau v-ați dorit, programatic, evitarea legăturilor cu această influență artistică inevitabilă, căutarea şi explorarea unor căi artistice-componistice cu totul noi?

A. I.: Fără falsă modestie, cunosc în profunzime opera lui George Enescu şi o apreciez aşa cum se cuvine. Compozitorul nostru „nepereche" a lăsat o moştenire de la care, într-un fel sau altul, indiferent de opțiunile estetice ori stilistice, îşi trag direct sau indirect obârşia, sursa de inspirație, amprenta tehnică sau paradigmele structurale mai toți succesorii Maestrului. Lui îi revine meritul incontestabil, că a împins componistica românească din penumbra ancestrală al folclorului în lumina eclatantă a modernității. Mai departe, fiecare autor în datele talentului şi măiestriei proprii este liber să-şi fructifice aspirațiile şi valențele – desigur, în raport şi de tendințele şi evoluțiile artei sonore, aşa cum transpar la un moment dat. Pentru noi toți însă, George Enescu rămâne un reper.

Interviu de Doinel TRONARU

Faza metişizării

(Urmare din pag. 1)

Faza metişizării afirmă două paradigme, ambele utilizate atât ca modalitate descriptivă, cât şi ca revendicare estetică. Prima, situată în vecinătatea fazei atomizării, relevă configurații stilistice autonome şi autotrofe, ce s-ar mulțumi să trăiască într-un fel de „pace armată" cu partenerii, într-o perspectivă de „antagonisme" bine temperate, de eventuale deschideri înspre posibilitatea suprapunerii şi, apoi, a coinciderii. Lupta se dă aici cu diferențele, cu specificitățile, ce nu pot fi eradicate şi nici măcar potolite. Aşa se face că metişizarea are aspectul unui amestec de rase muzicale legitimat prin politica de integrare într-o entitate sonoră inedită, axată pe juxtapunerea unor varii genuri şi forme, direcții şi curente, tehnici şi stiluri componistice. Nu întâmplător există suficienți compozitori care cred că varietatea şi pluralitatea entităților culturale sunt sortite să dureze, iar una dintre esențele acestei paradigme a metişizării constă în capacitatea de instituire şi protejare a ceea ce Paul Rcœur numea *ipseitate* – o identitate distinctă de alte identități. Cea de a doua paradigmă relevă mai puțin o convergență, şi mai mult o fuziune a mai multor „comunități" muzicale. Nu un amestec de multe ori indigest săvârşit prin integrare, ci o încrucişare realizată prin asimilare. Dispar astfel „incidentele de frontieră", cât şi confruntările dintre „indigeni" şi alogeni". Producțiile sonore metise nu mai exprimă, astfel, identități care să-şi proclame ireductibilitățile radicale, dar îşi prezervă micile lor particularități. Acum, când în componistica muzicală totul e la-ndemână, când orice este posibil, faza metişizării e ca o mănuşă ce ține de cald mâinii degerate a unei straşnice derute estetice.

Liviu DĂNCEANU

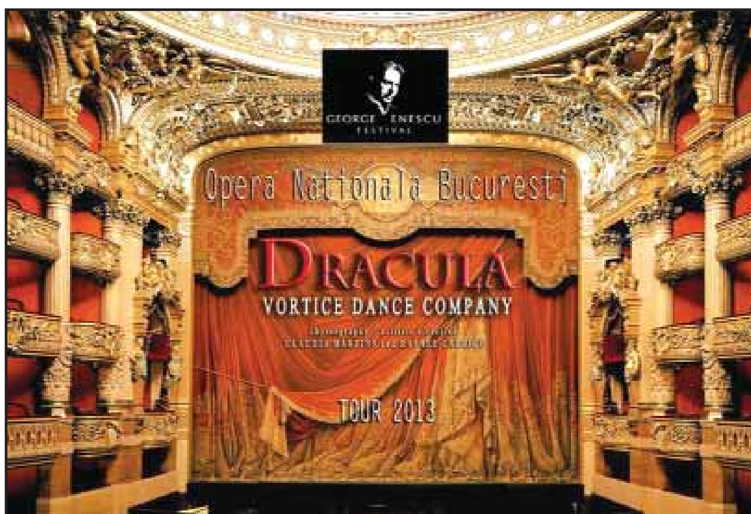
Festivalul... în paşi de dans

Doina MOGA

Pe cât de bogată va fi paleta muzicală la această ediție a Festivalului Internațional „George Enescu", spre bucuria melomanilor care vor fi răsfățați cu concerte deosebite susținute de orchestre, dirijori, solişti, instrumentişti, distincte celebrități din lumea întreagă, pe atât de modestă va fi cea a baletului, reprezentat acum de o singură companie străină.

Totuşi pe principiul decât de loc, mai bine puțin, aşteptările baletomanilor vor fi alinate de spectacolele companiei portugheze **Vortice dance Company**, cunoscută nouă încă din anul 2007, când a participat la gala organizată de fundația PRAIS la Opera Națională Română, precum şi la Teatrul Odeon în cadrul proiectului Dance Energy, sub titlu „Răzvan Mazilu şi invitații săi". Iar faptul că în cei 12 ani de existență a câştigat pe lână renume, admirație, o mulțime de fani şi o grămadă de premii internaționale pentru coregrafie cum ar fi: Marele Premiu Helsinki (2001), Premiul I la Gland (Elveția, 2001), Premiul special al Publicului în Japonia (2002) şi Budapesta (2005), Premiul special la Riga (Letonia, 2004, 2008)… spune multe. Deşi relativ tânără, fiind creată în 2001, compania a devenit una dintre cele mai reprezentative trupe din Portugalia, activitatea ei fiind apreciată de publicul şi critica de specialitate din Japonia, Spania, Finlanda, Danemarca, Elveția, Brazilia, Italia, Maroc, Ungaria, SUA, Macedonia, etc…

Cele două spectacole din cadrul Festivalului „George Enescu" sunt *Dracula* şi *Soliloqui about Wonderland*, ambele în coregrafia premiaților Cláudia Martins şi Rafael Carriço şi ambele se vor desfăşura pe

scena Operei Naționale din Bucureşti, luni 16 septembrie şi respectiv joi, 19 septembrie.

Pentru *Dracula* cei doi coregrafi s-au inspirat din romanul omonim semnat de Bram Stoker, din câteva personaje noi, din câteva personaje legendare, iar firul ce le leagă prin interpretare, noi limbaje vizuale şi tematice, trimite publicul în fabuloasa şi enigmatica lume a genului horror, învăluindu-l cu o atmosferă de halucinație, furie şi disperare. Pe parcursul acțiunii coregrafice, Dracula devine un personaj poliform care îmbracă diferite înfățişări, inclusiv animaliere. Esența acestei ființe ca şi cea a altor personaje este adusă în contemporaneitate prin explorare contextualizată, exprimând multiplele feluri prin care putem fi copleşiți de partea întunecată şi cea senzual perversă a sinelui nostru, dar şi de dragostea curată sfârşită tragic. Baletul transmite un mesaj de genul – suntem cu toții ființe schimbătoare, hrănite de sângele care ne curge prin vine, putem fi prietenoşi, dar suntem adesea complicați şi greu de înțeles. Suntem făcuți din carne şi oase. Carnea este natura noastră şi totodată cea mai mare slăbiciune. Roşi de temeri şi de spaime cădem pradă tentațiilor uneori mult prea facile. Stilul novator al acestei companii marcate de o fizicalitate intensă, o tehnicitate remarcabilă şi o imagistică luxuriantă susținută de emoții puternice şi pasiune, face din baletul *Dracula* o voce nouă şi interesantă în peisajul coregrafic european.

În ceea ce priveşte al doilea titlu, *Soliloqui about Wonderland*, pot spune că reprezintă un spectacol de o factură foarte diferite de primul. Interpreții prezintă diverse situații cotidiene, dansează şi vorbesc, acompaniați de o figură computerizată, care recită dialoguri din filmul *Dictatorul* al lui Charlie Chaplin. Aici asistăm la duete intime şi pasionale, solouri înduioşătoare şi momente de sărbătoare colectivă. Un adevărat vârtej al simțurilor, catapultează spectatorii într-un loc alcătuit din minuni, coşmaruri şi sublimări dionisiace. Este o montare complexă, în care liniile clasice se mulează pe cele contemporane, dansul devine teatru, efortul fizică devine dramă. Pe tot parcursul baletului se citează cuvinte, se spun jumătăți de fraze, se pun întrebări, se folosesc elemente scenografice şi de recuzită gen: aerul modelat de ventilator sau apa, ce țin de teatru-dans bauschian, având o funcționalitate în recrearea legăturii dintre natură şi cultură. Spectacolul este după cum au remarcat şi alții: „o terapie de deziluziei şi a incapacității de a depăşi tristețea lumii, dar cu un gram de speranță şi o luminiță care străluceşte prin furtună".

Sunt două balete interesante, de văzut!

O proaspătă montare a operei „Tosca” de Puccini la Braşov

Luminița CONSTANTINESCU

După opereta „Silvia” de Kalman, şi operele: „Sora Angelica”, „Gianni Schicchi” şi „Madama Butterfly” de Puccini, „Tosca”, văzută de mine vineri 21 iunie, era ultima premieră a unui teatru liric finanțat în întregime de Primăria oraşului Braşov. Aşadar, în

Anda Pop

contextul instituțiilor similare din țară, care, nici ele nu excelează în fonduri, să închei stagiunea cu una dintre lucrările ce necesită un oarecare fast scenografic, devine un act de curaj şi de emoții pentru organizatori, cu atât mai mult, cu cât a mai fost nevoie şi de suplimenți la cor şi orchestră, iar paleta vocilor solistice locale nu acoperea (nici ea), solicitările partiturii. Ce faci însă dacă dintre cei 8 maşinişti şi recuziteri, 2 devin brusc indisponibili?!... Pauzele se lungesc la peste 45 de minute, timp în care orice prospețime şi entuziasm artistic se estompează, instrumentele se dezacordează, iar glasurile îşi pierd din susținere şi strălucire. Păcat, pentru că, spectacolul imaginat de italianul Matteo Mazzoni, susținut cu fantezie de scenografa Rodica Garştea, este curat, într-o convingătoare notă tradițională. Deşi are numai 36 de ani, Matteo Mazzoni are o concepție matură, însuşită poate, şi de la maeştrii pe lângă care a făcut asistență de regie, la: Napoli, Veneția, Triest, Macerata, Oviedo sau Toulon. In plus, are o fină sensibilitate a design-ului luminos şi a relațiilor umane dintre personaje, trăsături accentuate de apetența sa pentru cinematografie, fotografie şi arte vizuale. A avut şi câteva „tuşe” personale, printre care, o statuie a Madonei (întruchipată de balerina Diana Drăgan), ale cărei gesturi lente accentuează dramatismul acțiunii din primul act, torturarea lui Cavaradossi „la vedere”, în actul secund, precum şi intrarea Păstorului direct în Castelul Sant'Angelo, în actul al treilea.

In general, s-a cântat frumos şi cu dăruire. Uneori, cu prea multă implicare!... A fost cazul Andei Pop, una dintre cele mai bune soprane braşovene, ce ar putea deveni de referință în rolul titular, pe plan național şi nu numai. S-a calibrat însă mult prea mult în actul I, neasigurându-şi randamentul maxim în ceea ce a urmat, şi mai ales, în celebra sa arie. Oricum, glasul său sonor şi somptuos rămâne în amintire.

Tenorul bucureştean Hector Lopez a fost cel mai omogen, cu o evoluție sigură şi dezinvoltă, dispunând de supraacute, care, pregătite cu grijă, pot suna „năpraznic”, cum a fost cea din actul al II-lea. Asistăm la o frumoasă creştere calitativă, pentru care, Hector Lopez merită felicitat.

Concepția baritonului Ştefan Ignat despre Scarpia înclină mai mult spre latura sa violentă, venală, de „zbir” al Romei. Se şi potriveşte cu vocea sa incisivă, cu multe accente în forță, cu statura sa înaltă şi gestica hotărâtă. N-ar strica însă şi puțină noblețe, o oarecare îndulcire a frazei, mai ales în scena ademenirii Toscăi în pânza sa de păianjen.

Celelalte roluri au fost asigurate de solişti tineri şi cu glasuri de perspectivă: Marian Reşte (Angelotti), Gelu Dobra (Sacristanul), Nicolae Zaharia (Sciarrone), Claudiu Bugnar (Spoletta), Paul Tomescu (Temnicerul), Mariana Lazăr (Păstorul).

Orchestra a fost disciplinată şi atentă, eficientă mai ales în sonoritățile ample, cu rare pasaje poetice,

Ştefan Ignat

cu un solo final de clarinet plin de culoare expresivă, dar, şi cu rateuri supărătoare la suflătorii de alamă, tot în ultimul act. Bagheta a aparținut experimentatului dirijor braşovean Dorel Munteanu, care, cu această ocazie, şi-a anunțat plecarea la pensie.

În panoplia montărilor operei „Tosca” din România, premiera braşoveană rămâne, cred eu, cea mai convingătoare şi curată. Desigur, este şi cea mai... proaspătă!

Colegiul „Dinu Lipatti” din București – 65 ani de existență

Mădălin Alexandru STĂNESCU

Acum 65 ani, în 1948, își deschidea porțile la București prima instituție de învățământ muzical preuniversitar de stat din România. Sub denumirea de Școala de Artă din București, instituția a cuprins trei secții, muzică, coregrafie și pictură, până în 1950 când s-a transformat în Școala Elementară și Medie de Muzică nr. 1. Dezvoltarea activității instituției are printre efecte înființarea Orchestrei Simfonice a Școlii de Muzică nr.1, și a unei catedre de folclor, ce cuprindea atât clase de instrumente populare, cât și de canto popular, unde profesori erau printre alții, celebrii Fănică Luca și Maria Tănase.

Chiar dacă în decursul anilor a continuat să poarte diferite denumiri – Liceul de Artă „George Enescu”, Liceul de Muzică „Dinu Lipatti” și mai nou, Colegiul Național de Arte „Dinu Lipatti” – prestigioasa instituție de învățământ a avut o activitate continuă susținută de profesori de valoare ce au șlefuit talente care au cunoscut apoi celebritatea și au făcut cinste culturii românești. Dintre absolvenții de calibru ai colegiului îi amintim pe sopranele Ileana Cotrubaș și Angela Gheorghiu, baritonul Dan Iordăchescu, naistul Gheorghe Zamfir, violoniștii Mihaela Martin, Liliana Ciulei, Florin Paul, Cristina Anghelescu, Remus Azoiței, Sherban Lupu, pianiștii Tudor Dumitrescu, Sandu Sandrin, Viniciu Moroianu, Roxana Lazăr Gheorghiu, Matei Varga, violoncelistul Marin Cazacu, dirijorii Christian Badea, Cristian Brâncuși și Ovidiu Bălan, compozitorii Doina Rotaru, Liviu Dănceanu și Adrian Iorgulescu, și mulți alți instrumentiști ce au ocupat posturi de concert-maestru sau membri în unele dintre cele mai faimoase orchestre din țară și din străinătate.

În cinstea aniversării a 65 de ani de existență, conducerea Colegiului „Dinu Lipatti” împreună cu dascălii de aici au organizat un concert susținut de orchestrele și corul instituției, ce a avut loc pe 19 mai pe scena Ateneului Român.

După cuvântul introductiv al directorului Colegiului, Florian Nemeș și al directoarei adjuncte, Venera Babeș, urmat de momentul festiv al decernării medaliei și diplomei „Dimitrie Gusti” de către Ministerul Educației, prin domnul ministru Remus Pricopie, foștii și actualii profesori și elevi au putut audia programul atractiv propus pentru această seară specială.

Mai întâi, am apreciat sonoritățile Orchestrei de suflători, recent înființată, condusă de profesorul Marcel Pețanca, ce ne-a încântat cu partituri celebre precum Uvertura operetei *Orfeu în Infern* de Jacques Offenbach, Valsul nr.2 din *Suita pentru Orchestră de estradă* de Dmitri Șostakovici sau Dansul Săbiilor din baletul *Gayaneh* de Aram Haciaturian. Chiar și cu micile

nesincronizări inerente totuși pentru niște tineri aflați la începutul carierei, formația de suflători s-a remarcat prin sunetul interesant, frazările inspirate și culoarea specifică pe care au imprimat-o partiturilor sub bagheta lui Marcel Pețanca, oferind publicului un moment ce a amintit de promenadele de altădată ce se desfășurau pe muzica formațiilor de estradă.

Concertul aniversar a continuat cu Preludiul actului al III-lea al operei *Lohengrin* de Richard Wagner, interpretată de Orchestra Simfonică a Colegiului „Dinu Lipatti” sub bagheta tânărului profesor și dirijor Andrei Racu. Cu inteligență și fermitate în gestică, Andrei Racu a condus ansamblul orchestral într-o versiune interesantă a cunoscutei pagini wagneriene.

Am putut apoi remarca modul în care tinerețea membrilor orchestrei s-a împletit cu experiența dirijorului și profesorului Nicolae Racu, unul dintre cei mai vechi dascăli ai colegiului și cel care vreme de aproape cinci decenii a pregătit generații de elevi pentru rigorile vieții de orchestră. În această seară, Nicolae Racu ne-a oferit o interpretare valoroasă a Uverturii operei *Maeștrii cântăreți din Nürnberg* de Richard Wagner și a însoțit împreună cu orchestra, versiunea părții a III-a a Concertului pentru vioară și orchestră de Wolfgang Amadeus Mozart realizată de Adriana Gabrian, o talentată elevă a colegiului.

După un moment special susținut de flautistul Cătălin Oprițoiu, care împreună cu un grup de prieteni, mulți dintre ei foști elevi ai Colegiului „Dinu Lipatti”, ne-a delectat cu virtuozitatea și culoarea timbrală specială a instrumentului său în *Fantezia pe teme din opera Carmen de Bizet* de François Borne, a urmat o ultimă parte dedicată lucrărilor vocal-simfonice.

Sub bagheta lui Andrei Racu, ce anterior ne-a încântat cu interpretarea Uverturii operetei *Cavaleria ușoară* de Franz von Suppé, Orchestra și Corul Colegiului, pregătit de profesoara Lăcrămioara Pauliuc, au oferit momente gustate și apreciate de public, în care au însuflețit două dintre cele mai faimoase coruri din operele lui Giuseppe Verdi: Corul robilor evrei din *Nabucco* și Corul țiganilor din *Trubadurul*.

Concertul s-a încheiat cu *Fantezia pentru pian, cor și orchestră* de Ludwig van Beethoven, prezentată de orchestra și corul conduse de Nicolae Racu și de pianistul Marius Deneș, elev al colegiului. Partitură în care Beethoven pregătește Simfonia a IX-a, prin tema ce amintește de cea a Odei bucuriei, Fantezia a relevat calitățile și talentul lui Marius Deneș, apreciate deja în concursuri naționale și internaționale, și știința și autoritatea cu care Nicolae Racu i-a condus pe tineri spre o realizare de efect a acestei pagini beethoveniene.

În final, apreciind și aplaudând efortul dascălilor și elevilor de a prezenta un concert de ținută, urăm viață lungă și pe mai departe Colegiului Național de Arte „Dinu Lipatti”. De asemenea, dorim profesorilor Colegiului o activitate încununată de succes și ne exprimăm speranța că pe porțile colegiului din str. Principatele Unite nr.63 vor ieși la fel de multe valori ca și până în acest moment.

Concert cameral la Palatul Şuţu

Carmen MANEA

În cadrul stagiunii muzicale „Iosif Sava" 2012-2013 a Fundaţiei *Accumm*, la Palatul Şuţu s-a desfăşurat în 3 iulie un eveniment de înaltă ţinută artistică, ce i-a avut ca protagonişti pe clarinetistul Emil Vişenescu, violonistele Oana-Spânu-Vişenescu şi Tania Zâmbreanu, violistul Marian Movileanu, violoncelista Ioana Peteu şi pianista Adriana Maier. Programul a cuprins lucrări reprezentative ale repertoriului cameral, scrise de Otorino Respighi, Béla Bartók şi Carl Maria von Weber. În debutul concertului, cvartetul alcătuit din Oana Spânu-Vişenescu, Emil Vişenescu, Marian Movileanu şi Ioana Peteu a interpretat două lucrări de Otorino Respighi: *Aria Italiana* şi *Aria di Corte*, creaţii remarcabile prin nobleţea expresivă şi bogăţia semnificaţiilor. Artiştii au reliefat cu mult rafinament trăsăturile limbajului specific compozitorului, în care se împletesc elemente modale ale artei Renaşterii târzii, cu procedee polifonice ale epocii baroce şi cu armonia cromatică a muzicii secolului al XX-lea. Dacă în ***Aria Italiană-Andantino,*** spectatorii au fost captivaţi de poezia, de sinceritatea şi expresia profundă a muzicii, în ***Aria di Corte*** s-a remarcat preocuparea artiştilor de a conferi semnificaţie şi o expresivitate anume fiecărui detaliu în parte şi de a-l integra firesc în secţiunile lucrării: *Andante cantabile, Allegretto, Vivace, Lento, Vivacissimo*. Am apreciat colaborarea artistică din cadrul ansamblului - în care s-a făcut simţită valoarea fiecărui muzician în parte -, precum şi abordarea unitară a lucrării din punct de vedere estetic şi instrumental. Interpreţii au evidenţiat contrastele de caracter şi de tempo, au conturat imagini muzicale pline de fantezie şi culoare, au acordat importanţa cuvenită tuturor evenimentelor din cadrul discursului muzical, asigurând un permanent echilibru sonor şi expresiv.

Ioana Peteu

A urmat ***Trio-ul pentru vioară, clarinet şi pian,*** cunoscut sub denumirea de ***Contraste*** de Béla Bartók, compus în anul 1938 şi dedicat violonistului Joszef Szigeti şi clarinetistului Benny Goodman. Creaţia se remarcă prin originalitatea şi varietatea mijloacelor componistice, prin dificultăţile instrumentale, prin frumuseţea şi ineditul combinaţiilor timbrale. Elaborată în trei mişcări contrastante (repede, lent, repede), purtând titluri programatice - *Dans de cătănie, Linişte, Dans* -, lucrarea este reprezentativă pentru stilul compozitorului, oferind interpreţilor prilejul de a-şi valorifica plenar calităţile. Îmbinând cu măiestrie sonorităţile celor trei instrumente, Bartók a realizat un discurs muzical plin de vervă, de energie şi fantezie în mişcările elaborate în tempo rapid; mişcarea lentă, în schimb, impresionează prin profunzimea şi sobrietatea expresivă. Interpreţii au evidenţiat cu mult rafinament particularităţile structurilor melodice, ritmice, armonice, polifonice şi modale, caracteristice acestei creaţii deosebit de complexe şi originale. Am apreciat la modul superlativ dezinvoltura şi profesionalismul artiştilor, care au oferit o variantă cuceritoare, în egală măsură sensibilă şi spectaculoasă. Oana Spânu-Vişenescu şi-a evidenţiat convingător calităţile violonistice şi experienţa camerală, Emil Vişenescu s-a integrat în dialogul instrumental cu naturaleţe şi aplomb, iar Adriana Maier s-a făcut remarcată prin lejeritatea şi bravura pianistică. Interpreţii au abordat lucrarea în mod unitar, realizând o variantă excelentă, remarcabilă prin fantezie şi virtuozitate instrumentală.

Concertul s-a încheiat cu ***Cvintetul cu clarinet opus 34*** de Weber, creaţie de anvergură din repertoriul cameral. Compozitorul a acordat rolul conducător clarinetului, chiar dacă şi-a concentrat atenţia şi asupra cvartetului de coarde (conform principiului repartizării echilibrate a materialului sonor la toate instrumentele ansamblului). Clarinetul prezintă temele principale, impulsionează permanent mişcarea, conferind dinamism şi strălucire fluxului muzical, dialoghează cu celelalte instrumente, participă activ la toate evenimentele. Emil Vişenescu s-a achitat cu brio de sarcina care i-a revenit: a conturat cu fantezie, cu strălucire şi prospeţime temele din mişcările rapide, a conferit nobleţe, profunzime şi expresivitate ideilor melodice din mişcările lente, s-a integrat firesc în ansamblu. La reuşita artistică au contribuit substanţial violonistele Oana Spânu-Vişenescu şi Tania Zâmbreanu, violistul Marian Movileanu şi violoncelista Ioana Peteu. Versiunea oferită publicului de la Palatul Şuţu în acea seară s-a remarcat prin melodicitate, elan, graţie şi sinceritate. Artiştii au reuşit să evoce atmosfera senină, luminoasă, plină de vervă, de candoare şi de optimism a muzicii lui Weber.

Spectatorii prezenţi la concert au avut ocazia de a participa la un eveniment cultural de marcă; bucuria muzicii a fost completată de vizitarea unei frumoase expoziţii de tablouri şi lucrări modelate în plastilină, realizate de Iulia Teodora Vişenescu, elevă în vârstă de 12 ani. În prezentarea concertului, distinsa pianistă Verona Maier (vicepreşedintele Fundaţiei *Accumm*), a menţionat că în stagiunea următoare vor fi integrate manifestări culturale în care muzica se va îmbina cu artele plastice, cu literatura, ori filozofia - iniţiativă salutară, menită să contribuie la atragerea publicului şi la realizarea unor evenimente artistice complexe, cu caracter interdisciplinar.

Mariana Nicolesco încheie în apoteoză ediția *Master Class* 2013

Peste cinci ore a durat entuziasmantul maraton liric care a încheiat, la Brăila, ediția 2013 a Cursurilor de Măiestrie Artistică oferite de soprana Mariana Nicolesco.

Publicul i-a aplaudat cu încântare, individual, sau în duetele, cvartetele şi concertatele în care Maestra, pe tot parcursul serii alături de ei, îi prezenta, îi susținea, le cerea să reia câte un pasaj pentru a se apropia şi mai mult de perfecțiune.

Amintind cuvintele rostite recent la Reuniunea de la Paris în calitate de Ambasador Onorific UNESCO, Mariana Nicolesco a spus: «Dacă cel mai frumos lucru, cel mai nobil, e acela de a transmite mai departe secretele şi misterele artei pe care am avut şansa de a le descifra şi de a ni le apropria, dați-mi voie să pronunț un verb care, în limba română, exprimă ceea ce doresc să spun mai deplin decât orice echivalent în limbile pe care se întâmplă să le vorbesc, *a preda, predare*, definiție perfectă a procesului de transfer al cunoştințelor dobândite şi, prin urmare, al tradițiilor».

În numele acestui ideal au venit la Brăila zecile de tinere talente din țară, ca şi de peste mări şi țări, şi publicul a putut observa că toți erau pur şi simplu fericiți, sentimentul de împlinire fiind subliniat de entuziaste aplauze generale.

După cuvântul de apreciere rostit de Radu Boroianu, Ministru Secretar de Stat în Ministerul Culturii, Mariana Nicolesco a oferit *Diploma de Onoare* şi *Medalia Darclée* unor artişti români care s-au distins prin arta lor, tenorul Corneliu Fânățeanu (contactat prin telefon şi deosebit de emoționat) şi tenorul Vasile Moldoveanu, prezent pe scenă, emoționat şi el ca toți artiştii care au primit în anii trecuți aceste distincții, "exemple strălucite pentru cei care fac primii paşi pe scena lirică", pentru a relua cuvintele ilustrei amfitrioane.

Acompaniați la pian de Peter Kolcsar şi de Alexandru Petrovici tinerii interpreți au strălucit într-un vast repertoriu, cea mai mică eroare vocală, ori de tempo fiind pe loc "sancționată", cu naturalețe şi căldură, de Mariana Nicolesco, spre deliciul publicului.

Dincolo de marele repertoriu de operă, Mariana Nicolesco i-a pus în valoare pe tinerii artişti în cele mai variate domenii ale muzicii: cântece şi un dans specific interpretate de artistele venite din Armenia, în frunte cu Armine Vardanyan; o celebră canzonetă italiană *Funiculi, Funicula*, de toți cunoscută, cântată de mezzosoprana Giuseppina D'Arienzo venită de la Salerno, lângă Napoli; muzică de jazz, interpretată magistral de soprana Silvia Micu, însoțită de baritonul Alexandru Constantin şi, surpriză, cu un remarcabil pianist de jazz: noul director al teatrului brăilean, Lucian Sabados.

De un mare succes s-au bucurat toți interpreții muzicii de operă, Marcelina Krolicka din Polonia şi soțul ei, David Beucher, din Franța, Shuang Fang din China, Melanie Campbell din Statele Unite şi compatrioții noştri Alida Barbu, care a strălucit într-o arie din *Telefonul* de Menotti pe care a descoperit-o şi studiat-o în aceste zile la Brăila, Emanuela Pascu, Adrian Dumitru şi, desigur, Adela Zaharia şi Bogdan Taloş, aceştia din urmă plecați anul trecut de la Brăila direct la Deutsche Oper Berlin.

Pe acest fond de încântare generală s-au desfăşurat în zilele precedente nu numai Cursurile de Măiestrie Artistică, ci şi toate celelalte manifestări, printre care *Celebrarea Verdi - Wagner* marcată de conferința susținută de dr. Stephan Poen, ilustrată de interpretările wagneriene ale Mariei Slătinaru, ale Eugeniei Moldoveanu, ale lui Cornel Stavru şi ale Magdalenei Cononovici, contactați telefonic în direct de pe scena brăileană şi aplaudați de cei prezenți. După care au urmat patru arii din capodopere verdiene interpretate de Mariana Nicolesco. Seara s-a încheiat cu un minunat *Recital* al tinerilor artişti.

Cu o zi înainte, în cadrul acestui formidabil for cultural, unic în lume în felul său, şi în prezența doamnei Vice-Primar Doinița Ciocan, tinerii artişti au luat parte la o splendidă ceremonie omagială Petre Ştefănescu-Goangă în casa în care acesta s-a născut, azi casă-muzeu, restaurată cu fonduri europene, ce poartă numele marelui bariton, în care a răsunat o selecție de arii de operă interpretate de acesta, ilustrând cuvântul lui Stephan Poen din care cei prezenți au putut afla că cel care l-a îndrumat spre cariera lirică pe "Bebe" Goangă a fost nimeni altul decât George Enescu.

Mariana Nicolesco a amintit de "marea tradiție din care vine Petre Ştefănescu-Goangă, familiei sale datorându-i-se chiar teatrul Rally în care, la 1881, debuta Hariclea Darclée şi pe scena căruia din 1995 încoace au venit peste 2100 de talente din 47 de țări şi 5 continente, în căutarea împlinirilor pe altarul artei sacre a cântului".

Un alt final de stagiune pe scena Conservatorului

Andreea DRAGU

Ajunşi din nou la sfârşitul anului universitar, plini de speranțe, motivați de bucuria reuşitei şi cu gândul la vacanță, ne-am petrecut seara de 4 iulie în sala “George Enescu” a Conservatorului în compania studenților claselor de practică artistică, dirijat şi cânt coral din anul II, ale conf.univ.dr Gabriel Popescu, cât şi de studenți ai claselor de dirijat coral ai anului III la clasa conf. univ. dr. Valentin Gruescu. Aceştia, sub atenta îndrumare a profesorilor, puneau punct unui alt stagiu de practică, şi

Valentin Gruescu

deci unui alt an universitar 2012-2013.

Abia întorşi de la Festivalul D.G. Kiriac, desfăşurat în Piteşti, unde ne-au reprezentat cu mândrie, obținând trofeul şi diploma Festivalului, se pare că au revenit pe scena Conservatorului pentru a ne împărtăşi şi nouă frumoasa experiență a cântului coral, atrăgându-ne cu un repertoriu bogat şi divers.

Programul concertului a fost unul foarte atarctiv, îmbinând lucrări diferite ca stil, fapt ce a mulțumit publicul prezent. Concertul a debutat cu creații de referință ale coralismului românesc, iar apoi am trecut la lucrări aferente repertoriului internațional, unele din ele deja cunoscute publicului.

Dirijori în acea seară au fost chiar studenți ai corului care, de-a lungul anului au dat dovadă de aptitudini dirijorale: Mianda Lojigan, Silvia Ungureanu, Alexandra Modoran, Dorin Păun, Lavinia Docița, Anca Vilău şi Ana Maria Crăciun (an III, clasa conf. univ.dr.Valentin Gruescu)

Am avut parte de momente uşor stângace în care emoțiile îşi spuneau cuvântul, de momente aproape copleşitoare, în care lucrările interpretate de studenți cu atâta sensibilitate ne impresionau, dar şi de momente amuzante.

Aşadar, fiecare număr muzical a avut farmecul său propriu, dar cu toate acestea ca în orice alt concert şi aici au existat aşa-zisele puncte de atracție, care au acaparat întreaga noastră atenție. Mulți dintre cei prezenți în acea seară ar spune probabil că un moment important l-a reprezentat sfârşitul concertului, când maestrul Gabriel Popescu a urcat în aplauzele publicului şi a dirijat miniatura mozartiană vocal-simfonică *„Regina coeli*”, alături de soliştii Irina Baianț, Ana-Maria Racu, Bujor Codruț şi Alex Onea.

Pe lângă acest moment impresionant, ce a implicat laolaltă forță, rezistență şi acuratețe, reprezentând astfel încununarea muncii din acest an a studenților, un alt punct de interes al concertului l-a avut în centru pe studentul Eduard Dinu. Acesta care a făcut dovada calităților dirijorale, şi totodată a impresionat prin implicare, talent, sensibilitate (*Dorul* de C.I. Baciu) şi stăpânire a tempo-urilor (*Moşul* de M. Jora), conducând lucrări complexe precum *Corul nr. 6* din Recviemul german de J. Brahms.

Ei bine, alții au considerat a fi de departe punctul culminant al serii, momentul în care, pe scenă, în aplauzele frenetice ale publicului a urcat Ion Pelearcă, compozitorul lucrării religioase *Lăudați pe Domnul* prezentate în primă audiție pe scena Conservatorului. Bucuria a fost una mare şi plăcută pentru compozitor, întru-cât, totul a fost o surpriză, până la anunțarea lucrării. De asemenea, emoțiile au fost cu atât mai copleşitoare, cu cât lucrarea a fost dirijată de nepoata sa, Anastasia Dincu, studentă în anul III la clasa de dirijat cor academic a conf. univ. dr. Valentin Gruescu.

Lucrarea deşi contemporană s-a dovedit a fi una foarte tonală, melodioasă, de o frumusețe şi sensibilitate aparte, ce oferea parcă coriştilor un timbru special, pe alocuri angelic. Vizibil emoționată de prezența în sală a bunicului său, studenta a condus lucrarea cu finețea cuvenită.

La polul opus acestui moment s-a aflat lucrarea *Gloria* scrisă de Sabin Păutza, dirijată de Daniela Neagu, la pian aflându-se lect.univ.dr Laura Smărăndescu. De această dată am avut de-a face cu un moment de sărbătoare, în care entuziasmul, tinerețea, naturalețea şi bucuria s-au putut observa cu uşurință.

În program au mai figurat lucrări precum *Am umblat pădurile* de D.G.Kiriac, *Doruleț, doruletule*, *Cămara ta* de I.D.Chirescu, *Fluture* de St. Popesc, dar şi lucrări din repertoriul coralistic internațional semnate de Cl. Monteverdi, A. Ramirez sau A. Orwall. De asemenea, nu puteam să trec cu vederea soliştii acestei seri muzicale, care ne-au încântat cu aptitudinile lor vocale, dar şi cu finețea, sensibilitatea, şi totodată forța glasului: Ana Maria Stoian şi Vasile Corău.

Concertul s-a dovedit a fi unul plin de entuziasm, naturalețe, voioşie şi emoții La sfârşit întreaga sală, aflată în picioare a intonat împreună cu cei de pe scenă imnul *Gaudeamus Igitur*, moment în care s-a simțit strânsa legătura pe care muzica o va avea întotdeauna cu ființa umană.

Să ne bucurăm, aşadar, la revedere dragă practică, bun venit vacanță!

Flautul de Aur la finalul celei de-a treia călătorii prin oraşele din România

„Mi-aş fi dorit ca această ediție a Flautului de Aur să continue la nesfârşit, pe de o parte pentru că m-am înțeles minunat cu Horia Mihail şi pe de altă parte pentru că a fost organizată excelent. Programul pe care l-am prezentat sub forma unui recital de bisuri ne-a stimulat la maximum atât latura creativă cât şi posibilitățile tehnice, apropiindu-ne de un public generos în aplauze, exuberant, foarte cald, un public ideal datorită căruia cele şapte apariții vor rămâne în memoria noastră afectivă cu incandescența aurului topit", a spus flautistul Ion Bogdan Ştefănescu la finalul celei de-a treia ediții a turneului Flautul de aur, organizată în perioada 27 mai-14 iunie 2013 de Radio România Cultural, în parteneriat cu Fundația Marconi şi Asociația Culturală Accendo.

Neobosit în efortul său de a cuceri dragostea publicului pentru flaut, un instrument absolut special, întâlnit mai puțin ca instrument-solist în programele filarmonicilor, Ion Bogdan Ştefănescu a străbătut țara de la Bucureşti până în vestul extrem, la Oradea şi înapoi până în est, la Tulcea, pe un traseu de aprox 2200 de km, poposind în 7 oraşe, în care a fost ascultat de peste 2500 de spectatori. Împreună cu pianistul Horia Mihail, flautistul a oferit publicului un colaj de piese de mare impact, strânse sub genericul "Recital de bisuri", adică o selecție a unor lucrări de 3-4 minute fiecare, originale sau transcripții, pe care Ion Bogdan Ştefănescu le-a oferit de-a lungul carierei sale iubitorilor de muzică clasică pentru a răsplăti aplauzele acestora, un colaj prin care spectatorii au fost provocați la o incursiune prin istoria muzicii, de la Baroc, Clasicism şi Romantism, până la muzica zilelor noastre cu exemple spectaculoase din jazz, muzică de film sau chiar folclor. Programul muzical a fost însoțit de comentariile flautistului, care pe un ton relaxat şi uneori glumeț, a reamintit celor prezenți aspecte din istoria muzicii, făcând conexiuni surprinzătoare cu prezentul.

După cum era şi firesc spectatorii au fost încântați de această formulă, dar şi de prestația celor doi instrumentişti, care au dovedit încă o dată excepționale calități interpretative, maleabilitate şi capacitate de a se adapta unui program extrem de complex şi variat, perfecta comunicare pe scenă şi cu publicul, umorul şi capacitatea de a aborda într-un mod relaxat dar în acelaşi timp foarte profesionist, un recital de muzică de cameră: *"Un spectacol de înalt nivel. Calitatea flautului se vede. Dar mai ales a interpretului." „M-am bucurat să îl aud pe Bogdan Ştefănescu pe viu, nu doar pe internet, iar pe Horia Mihail să-l reaud în varianta de acompaniator. Este atât de discret şi atât de diferit față de varianta de solist în care îl cunosc mai bine. Mi-a plăcut foarte mult concertul."„Sunt impresionată de povestea în care ne-a introdus". „Ne amintim, mai învățăm câte ceva". Ne-a mers la suflet. Am plutit, pur şi simplu." „Ne-a plăcut foarte mult interactivitatea. Excepțională. Un spectacol de excepție pe care l-am vrea mai des",* au spus spectatorii ce au avut prilejul să asculte flautul de aur Muramatsu în cea de-a treia sa călătorie prin oraşele din România.

Şi pentru pianistul Horia Mihail această nouă aventură muzicală a fost una excepțională: *„Îmi pare rău că s-a încheiat, sper să reluăm acest program cât de curând. Este excepțional, ideea lui Ion Bogdan Ştefănescu este fabuloasă, iar felul în care o prezintă cred că e un câştig pentru ceea ce se întâmplă în viața muzicală din România. În ciuda faptului că marea parte a pieselor sunt acompaniamente, este foarte plăcut. Împreună cu Ion Bogdan Ştefănescu şi ceilalți colegi cu care am fost în turnee, viața de zi cu zi capătă un alt sens, mai aproape de real, de uman".*

Turneul Național Flautul de aur, ediția a III-a, a fost organizat de Radio România Cultural în parteneriat cu Fundația Marconi şi Asociația Culturală Accendo în şapte oraşe din România, în perioada 27 mai-14 iunie 2013.

„Radio România Cultural încheie odată cu acest proiect sezonul 2012-3013 al turneelor naționale ce au purtat numele Duelul viorilor, Vioara lui George Enescu la sate, Pianul călător şi Flautul de aur, pregătindu-se ca după vacanță să pornească din nou cu o a treia ediție Duelul viorilor - Stradivarius versus Guarneri, între 23 septembrie şi 4 octombrie. Incredibilul volum de evenimente petrecut în deja putem spune nenumărate oraşe din țară ne face să sperăm că ne aflăm la finalul unui efort pe deplin justificat de a aduce cultura vie şi în oraşe unde ea ajunge mai greu altfel decât prin intermediul mass-media", declară Oltea Şerban-Pârău, redactor şef Radio România Cultural.

Muzică românească la Paris

Sorin LERESCU

Sâmbătă, 8 iunie, a avut loc la Paris, la Espace „59 Rivoli", în cadrul celei de a 36 ediții a Festivalului franco-englez de poezie, un concert cameral cu lucrări în primă audiție inspirate din poemele unor poeți contemporani din diferite țări ale lumii.

Genericul ediției din acest an a festivalului a fost: „poèmes que nous sommes / our selves as poems". Invitată de onoare a fost România! De altfel, afişul acestui eveniment cutural de tradiție din capitala Franței a fost realizat de Wanda Mihuleac, una dintre cele mai valoroase reprezentante ale artei contemporane romaneşti, cea care a realizat şi grafica LP-ului meu de autor, apărut la Electrecord în 1991, şi a LP-ului lui Octavian Nemescu, editat de aceeaşi casă de discuri. Wanda Mihuleac a avut şi expoziții de artă contemporană în cadrul festivalurilor de muzică nouă din Romania.

Coordonatorul concertului de muzică şi poezie din acest an a fost cunoscutul compozitor elvețian Jean-Luc Darbellay, ales în 2004, la Festivalul ISCM World New Music Days din Elveția, membru în Comitetul Executiv al ISCM (International Society for Contemporary Music).

Autorii poemelor au fost prezentați de Irène Gayraud.

Au fost interpretate opus-uri semnate de: François Bousch (Franța): *Que nous sommes* – versuri: Jacques Rancourt (Quebec/Franța), Victor Alexandru Colțea (România): *Marele Îngrozitorul Poem*, pentru mezzo-soprană, saxofon şi pian – versuri: Ion Cristofor (România), Jean-Luc Darbellay (Elveția): *Passants de haute nuit* – versuri: Cécile Oumhani (Franța/ Tunisia) şi *Contre-jour* – versuri: Claude Held (Franța), ambele pentru recitator şi cor de basset, Dan Dediu (România): *If it were given...*, pentru mezzosoprană şi trei saxofoane – versuri: Stephanos Stephanides (Cipru), Sorin Lerescu (România): *Portrait imaginaire* pentru mezzosoprană, saxofon şi pian – versuri: Hélène Dorion (Quebec/Canada), Jean-Marie Morel (Franța): *Busso busso* pentru mezzosoprană şi pian – versuri: Daniele Pieroni (Italia) şi Marcel Wengler (Luxemburg): *Le poème que je suis* – versuri: Stefaan van den Bremt (Belgia).

Interpreții au fost, aşa cum au apărut în programul concertului: „Anne Le Coutour, mezzo-soprano et récitante, Elsbeth Darbellay, cor de basset, avec l'ensemble Spirale de Rouen, dirigé par Marc Sieffert et composé de Christine Marchais, piano, ainsi que de Marc Sieffert, Asdrubal Bandeira et Altamiro Rocha, saxophones".

Pentru mine a fost cea de-a doua participare la acest festival, prima fiind în 2008 când am compus lucrarea *Voici, venir...* pentru saxofon alto, pe versurile poetei franceze Gabrielle Althen. Piesa – interpretată de saxofonistul francez Marc Sieffert, solist la Radio France – a fost cântată atunci la Centrul Cultural Român din Paris.

Pentru ediția din 2013 a festivalului am ales poemul „Portrait imaginaire", semnat de una dintre cele mai interesante poete canadiene de expresie franceză din Québec: Hélène Dorion.

Repetiția generală a avut loc la Cité Internationale des Arts, nu departe de Galeria de artă „59 Rivoli".

Cu acelaşi prilej m-am reîntâlnit

la Paris, la Ecole Normale de Musique „Alfred Cortot", cu celebrul flautist francez Pierre-Yves Artaud de care mă leagă o veche prietenie. L-am cunoscut la Darmstadt, în 1984, la Ferienkurse für Neue Musik. I-am dedicat atunci prima mea piesă de flaut, *Proportions* pentru flaut solo (amplificat).

Am mai fost la Paris în 2007 cu ocazia concertului Orchestrei Franceze de Flaute (OFF) – ansamblu fondat şi condus de Pierre-Yves Artaud – care a inclus în program Concertul meu pentru flaut şi orchestră de flaute, *Modalis III*, solist: Pierre-Yves Artaud, dirijor: Pierre-Alain Biget.

Revenind la seara de muzică şi poezie de la Paris am remarcat interesul organizatorilor şi al publicului parizian pentru muzica românească. De altfel, în intervențiile sale, Jean-Luc Darbellay s-a referit la trăsăturile specifice ale muzicii româneşti contemporane – racordată la tehnicile moderne de compoziție – , ca şi la orientările sale estetice marcate, de multe ori, de sinteza Orient-Occident.

Proiecțiile video, realizate în colaborare cu Festivalul de film experimental de la Baia Mare, invitarea unor poeți români, cum este ieşeanul Valeriu Stancu sau Linda Maria Baros, stabilită la Paris, au întregit prezența românească în cadrul ediției din acest an a festivalului care a avut ca principal partener revista La Traductière.

În stilul Hindustani

Cleopatra DAVID

Mahua Mukherjee

Organizat de câteva ONG-uri, festivalul Namaste India are loc în fiecare an la Muzeul Satului din Bucureşti şi încearcă pe cât posibil să aducă, pentru cei pasionaţi şi pentru cei curioşi, elemente ale milenarei culturi, prin prezenţa artiştilor indieni recomandaţi de ICCR (Institutul cultural indian). Aflat doar la a patra ediţie, festivalul nu a fost scutit în anii trecuţi de kitsch, de pseudocultură şi mai ales de pseudo-spiritualitate. Se încearcă însă o rafinare a manifestării, cu toate ca europeanul este sensibil la senzaţional şi senzorial, nemaiauzind chemarea interioară de evoluţie spirituală.

Ediţia din acest an a avut ca eveniment de deschidere concertul de muzică clasică indiană susţinut de cântăreaţa Mahua Mukherjee şi percuţionistul Sanjay Kansa Banik împreună cu muzicienii români Anne Marie Ene (vioară), Mihai Sturza (flaut) şi Mihai Lupoaie (armoniu). A fost unul dintre cele mai reuşite spectacole de acest gen care au avut loc în România, o altă prezenţă memorabilă fiind cea a lui Amjad Ali Khan la Festivalul Enescu 2011. Cum arta şi spiritualitatea sunt nedespărţite, muzicienii prezenţi pe scena Namaste India în seara de 20 iunie sunt practicanţi ai disciplinei Sahaja Yoga

Mahua Mukherjee urmează linia şcolii *Patiala Gharana* şi a studiat stilul Hindustani (muzica clasică din Nordul Indiei) sub îndrumarea lui Pandit Ajoy Chakraborty, cel mai renumit exponent al acestei şcoli. Interpretul de tabla (instrument de percuţie acordabil alcătuit din două piese) Sanjay Kansa Banik urmează şcoala *Benares Gharana*, fiind discipolul lui Dulal Ch. Natto şi nota sa distinctivă o reprezintă execuţia ritmurilor cu mâna stângă la *bayan* (una din cele două piese al tablei). Anne Marie Ene, violonistă în Orchestra de Cameră Radio, a studiat mulţi ani în India stilul Hindustani cu Prof. Joy Shrivastava (şcoala *Senia Gharana*) şi Dr. Swarna Khuntia. Susţine recitaluri de muzică indiană dar şi de muzică de cameră în România şi în străinătate. Mihai Sturza a încercat în aventura sa muzicală mai multe instrumente indiene, printre care şi *bansuri* (flaut indian) la care a acompaniat interpretarea solistei în cadrul recitalului de la Namaste India. Mihai Lupoaie (oboist în orchestra Operei Naţionale din Bucureşti) a acompaniat la armoniu, instrument importat de indieni la începutul secolului al XX-lea şi care este folosit în special de muzicienii sufi (musulmani). Despre armoniu, Rabindranath Tagore spunea că este „blestemul muzicii indiene”, pentru că, fiind un instrument cu claviatură, temperat, nu poate fi nici măcar acordat corect într-un raga.

Concertul a debutat cu un *khayal* în *rag Bihag*. Aşezată în centrul scenei, folosindu-se de un *swaramandal* (o mică harpă orizontală) pentru susţinerea fundamentalei (în locul *tampurei)*, Mahua Mukherjee coordona tot ce se întâmpla pe scenă, intrările instrumentiştilor, tempo-urile, frazarea. După un *alaap* (improvizaţie vocalizată) meditativ, subtil, cu ornamentele microtonale specifice lui *Rag Bihag* a urmat *bandishul* (compoziţia propriu-zisă) din 2 părţi (*shtai* şi *antara*). După *rag Bihag*, am ascultat o compoziţie în *rag Hamsadwani*, un mod pentatonic a cărui denumire se poate traduce ca „sunetul lebedei”. A urmat un *bhajan* (compoziţie strofică) în *rag Bhairavi* şi, pentru că anul acesta se aniversează 100 de ani de la decernarea Premiului Nobel pentru Literatură lui Rabindranath Tagore, seara s-a încheiat cu un cântec compus de scriitorul bengalez şi care se numeşte *Aguner Poroshmoni* (Iluminează-mi sufletul cu flacăra divină).

Tânără dar având gravitatea unui maestru, Mukherjee nu abuzează de ornamente şi agilităţi pentru a face demonstraţii de virtuozitate, cu toate că vocea sa de un ambitus impresionant îi permite. Claritatea şi autenticitatea stilului sunt în prim plan, iar Mukherjee nu face compromisuri de natură structurală (renunţarea la secţiuni din compoziţie, în special a celei introductive - *alaap*) sau repertoriale (fusion, sau abordarea de lucrări ritmate) pentru a nu “plictisi” publicul. Interpp

Prestaţia percuţionistului Sanjay Kansa Banik a fost spectaculoasă, impresionând cu tehnica impecabilă, agilitatea deosebită a mâinii stângi dar şi prin charisma sa. Banik nu este un acompaniator, ci un partener egal de scenă al cântăreţei. Ritmurile brodate pe *talasurile* muzicii *hindustani*, improvizaţiile calculate, matematice îmbinate cu frazele de asemenea improvizate ale lui Mukherjee au creat o polifonie complexă, un adevărat dans acrobatic al sunetelor.

Merită menţionate de asemenea intervenţiile instrumentiştilor români. Mai experimentată în acest stil, Anne Marie Ene şi-a pliat lejer intervenţiile pe improvizaţia solistei, folosind inclusiv scordatura. Am putut admira în câteva momente timbrul dulce al flautului indian (Mihai Sturza), în timp ce armoniul lui Mihai Lupoaie susţinea construcţia melodică asemenea *swaramandal*-ului solistei.

Deşi sonorizarea nu era cea mai fericită, concertul a fost o încântare. Autenticul a biruit comercialul, muzica având drept canale de exprimare oameni care au credinţa artei lor. Publicul nu poate reacţiona decât pozitiv, dovada fiind faptul că în locul bătăilor din palme şi a bâţâitului din picioare s-a instalat liniştea, manifestare onestă a respectului faţă de artist.

Felicitări trebuie adresate şi organizatorilor care au reuşit să-i aducă la Bucureşti pe aceşti artişti. Foarte inspirată a fost şi organizarea festivalului in iunie, faţă de octombrie în anii trecuţi, întrucât natura a fost nu doar prietenoasă, ci chiar sugestivă. În aerul cald şi umed, cu vegetaţia bogată şi viguroasă, cu fundalul de insecte ţârâitoare şi mierle, a fost reconstituită atmosfera post-musonică a Indiei.

Recital în Piața Ateneului

Carmen MANEA

În cadrul manifestărilor incluse în ***Bucharest music film festival,*** ediția a VIII-a, în piața *George Enescu* s-a desfăşurat în data de 26 iunie 2013 un recital susținut de violonistul Gabriel Croitoru şi pianistul Horia Mihail. Programat în ziua de doliu național (în memoria victimelor accidentului din Muntenegru), recitalul şi-a adaptat repertoriul acestui eveniment tragic. Cei peste 600 de spectatori, care au umplut până la refuz spațiul amenajat în fața scenei, au fost fascinați de frumusețea muzicii şi de calitatea interpretării; prin prestația lor de excepție, artiştii i-au determinat să înfrunte furtuna şi frigul de afară şi să rămână până la sfârşitul concertului.

În debutul programului a fost prezentată ***Sonata nr. 4 în mi minor, KV 304*** de Mozart, creație impregnată de tristețe şi suferință, elaborată de compozitor la moartea mamei sale în 1778. Structurată în două mişcări (*Allegro* şi *Tempo di Minuetto*), lucrarea pune în evidență calitățile sonore şi expresive ale ambelor instrumente, cărora autorul le acordă importanță egală. De la primele măsuri (în care este expusă tema întâi la unison), interpreții s-au concentrat asupra laturii

Gabriel Croitoru

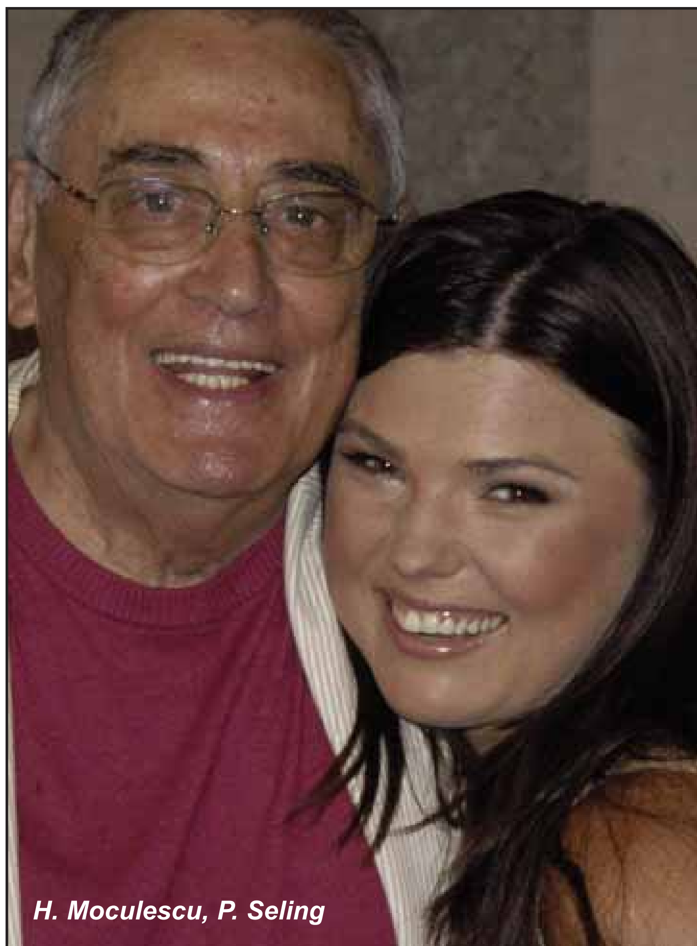
dramatice a muzicii. Față de versiunile cunoscute, în care predomină atmosfera poetică, interiorizată, am remarcat la Gabriel Croitoru şi Horia Mihail, o abordare diferită, îmbogățită cu noi valențe expresive şi semantice. Putem afirma că varianta interpretativă oferită publicului în acea zi marcată de sentimente tragice, demonstrează teoria lui Tudor Vianu conform căreia, emoția estetică provenită de la o capodoperă se purifică şi se intensifică odată cu trecerea timpului. În redarea partiturii mozartiene, artiştii au evocat la cote maxime, gravitatea şi dramatismul imaginilor muzicale, conferind interpretării un plus de frumusețe, de profunzime, de autenticitate. Dacă prima mişcare a fost marcată de lirism ardent, de accente dramatice şi momente tensionate, în cea de-a doua mişcare, artiştii s-au aplecat asupra caracterului liric şi interiorizat al discursului muzical. Dotați cu un rafinat simț poetic şi cu o muzicalitate înnăscută, interpreții au comunicat direct cu publicul, făcându-l părtaş la emoțiile transmise. Am admirat noblețea şi sensibilitatea cu care Horia Mihail a expus tema principală a menuetului, preluată în aceeaşi manieră sinceră şi expresivă la vioară, precum şi îngemănarea subtilă a sonorității celor două instrumente. În secțiunea mediană (în mi major), remarcabilă prin frumusețea inspirației melodice, artiştii au transmis un evantai bogat de sentimente, care au evocat tristețea, nostalgia, meditația şi resemnarea. Duo-ul a realizat cu măiestrie cele două imagini contrastante din cadrul reprizei: poezia inefabilă de factură contemplativă a temei principale, urmată de elanul şi dramatismul fără egal din finalul mişcării. Grație capacității de sinteză a geniului mozartian, sonata concentrează în cele două mişcări tot atâtea semnificații cât alte lucrări de ample dimensiuni. În afara prestației de excepție de pe podiumul de concert, protagoniştii au acordat atenție şi laturii educative a manifestării. Deoarece spectatorii aplaudaseră după prima mişcare, Gabriel Croitoru a menționat că sonata de Mozart este alcătuită din două mişcări şi că sonata de Beethoven, conține patru mişcări, fiind dedicată pianului şi viorii. Spuse într-o manieră politicoasă şi firească, aceste detalii au avut un impact pozitiv asupra publicului.

A urmat ***Sonata nr. 7 opus 30, în do minor*** (elaborată în anul 1802) de Beethoven, lucrare de anvergură instrumentală, care a oferit celor doi artişti ocazia de a-şi manifesta deplin măiestria şi bravura. Aceştia au realizat o versiune magistrală a capodoperei beethoveniene, care a impresionat profund pe toti cei prezenți în piața Ateneului. În prima mişcare, *Allegro con brio*, interpreții au evocat convingător temele impregnate de elan, de forță şi eroism, au conferit strălucire momentelor de culminație şi au realizat contraste dinamice şi expresive remarcabile. În cea de-a doua mişcare, *Adagio cantabile*, au fost evidențiate cu mult rafinament şi sensibilitate, conținutul poetic al muzicii şi noblețea sentimentelor compozitorului. Pe parcursul celei de-a treia mişcări, *Scherzo* (*Allegro*), am apreciat caracterul ritmic pregnant, elanul, strălucirea şi verva interpretării. La un moment dat, din cauza vântului puternic, partitura viorii a căzut de pe pupitru. A fost un moment de surpriză pentru artiştii de pe scenă, dar şi pentru public. Cu prezența de spirit caracteristică, Gabriel Croitoru a continuat să cânte pe dinafară, cu aceeaşi dăruire şi frenezie, până la sfârşitul scherzo-ului. În mişcarea a patra, *Finale* (*Allegro)*, compozitorul dezbate un registru bogat de probleme existențiale, prin intermediul unor teme contrastante, originale din punctul de vedere al conținutului şi al expresiei. Artiştii au evidențiat cu fantezie şi dezinvoltură trăsăturile concertante şi amploarea simfonică a discursului muzical. Capodopera beethoveniană le-a oferit prilejul de a-şi etala calitățile instrumentale excepționale, creativitatea şi colaborarea fructuoasă din cadrul formației, de a dezvălui profunzimea gândirii muzicale şi concepția estetică unitară. Prestația de înaltă valoare artistică din cadrul recitalului a entuziasmat publicul, care a aplaudat minute în şir, în picioare. Prin intermediul capodoperelor muzicale, artiştii i-au omagiat pe conaționalii pieriți în tragicul accident, au oferit publicului un dar neprețuit şi au elogiat nobilele aspirații umane îndreptate către bine, frumos şi adevăr.

Marcată profund de calitatea şi de impactul acestui eveniment muzical asupra spectatorilor, am încercat să definesc „rețeta” colaborării de succes dintre Gabriel Croitoru şi Horia Mihail. Mi-am dat seama că este vorba de mult talent, de profesionalism, de spontaneitate, de o capacitate de comunicare ieşită din comun, de entuziasm şi multă imaginație; fiecare îl inventează pe celălalt, caută noi semnificații în creațiile interpretate şi se dedică muzicii cu toate forțele creatoare. Nimic nu poate fi mai frumos decât atunci când două temperamente puternice, dotate cu har şi cu imaginație, se întâlnesc pe podiumul de concert.

La borna 23

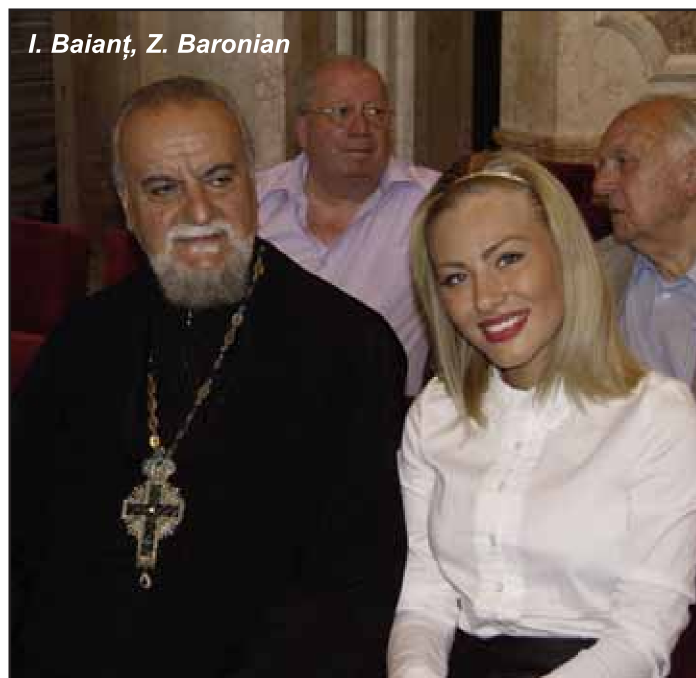
Cum trece vremea! Parcă mai ieri o mână de entuziaşti grupați în jurul Luminiței Vartolomei se prezenta pentru un examen profesional la Uniunea Compozitorilor şi Muzicologilor, găzduită pe atunci, la începutul anului 1990, de clădirea Ateneului. Se înființa revista „Actualitatea Muzicală”, cu periodicitate bilunară şi tipărită pe hârtie de ziar. Din cei de atunci, cei doi

H. Moculescu, P. Seling

redactori de azi au rezistat „intemperiilor” şi tentațiilor de a se „transfera” la publicații unde ar fi câştigat mult mai bine; dar pasiunea a primat, ca şi dragostea pentru

Adina Cocargeanu

valorile adevărate ale muzicii. Între timp, ne-am transformat într-o elegantă revista color şi chiar că nu ne vine a crede când citim, pe frontispiciu, câte numere au apărut în noua formulă tipografică! Cu sprijin şi îndrumare permanente din partea UCMR, a UCMR-ADA, „Actualitatea Muzicală” se poate mândri nu numai cu apariția neîntreruptă din acel an 1990, când piața publicațiilor era invadată de sute de noi titluri

I. Baianț, Z. Baronian

(bună parte dispărută rapid), dar şi cu faptul că este singura publicație muzicală profesionistă din România, în care semnează cele mai apreciate condeie ale genului. În anul 1991 am acordat pentru prima oară premiile redacției noastre, aşa că pe 1 iulie 2013 am avut bucuria de a programa a 23-a gala a distincțiilor „AM”. În prezența preşedintelui UCMR, Adrian Iorgulescu, „pigmentând” ca de obicei festivitatea cu vorbe de duh, manifestarea a fost una relaxată, dar

V. Cosma, F. S. Ursulescu

impregnată cu respectul față de personalitățile autentice. Ca de obicei, ne-am dat întâlnire în Aula

Luminița Dobrescu

făcând deliciul celor peste 90 de invitați). Parteneri tradiționali la cocktail-ul care ne-a reunit în jurul mesei de stejar din sufragerie au fost „Veritas-Panciu" (renumitul specialist, ing. Adrian Toma, ne-a oferit prilejul să turnăm în cupe alesele sale vinuri) şi „Hotelul Marshal Garden" (Ion Antonescu rămâne acelaşi prieten adevărat al artiştilor).

Lista premiilor a fost, la această a 23-a ediție, ceva mai concentrată, cu 7 premii: 3 la secțiunea clasică, alte 3 la muzică uşoară şi unul la jazz, cu un total, cum spuneam, de 13 laureați. La secțiunea Muzică cultă au fost acordate Premiul tinereții (frumoasei soprane **Irina**

Palatului Cantacuzino, pe scena încadrată de roll-up-urile partenerilor noştri, Editura „Litera" (sponsor principal, figurând ca atare şi pe diplome, şi de aceasta dată, Raluca Târnăuceanu oferind celor 13 laureați cărți

I. Baianț, M. Cosma

şi CD-uri de mare valoare) şi Cofetaria „Claus" (pentru prima oară alături de noi, dar Claudiu Adam ne-a promis colaborarea şi pe viitor, dulciurile celebrei cofetarii

Andrei şi Ionel Tudor

O. Ursulescu, M. Cosma

Ioana Baianț), Premiul pentru interpretare (pianistei **Adina Cocargeanu**) şi Premiul pentru muzicologie

(maestrului **Viorel Cosma**, aplaudat la scenă deschisă de cei prezenți).

Dacă la prima secțiune a existat acest duel al generațiilor, cu două tinere încadrând un patriarh al muzicologiei româneşti, la muzică uşoară raportul s-a inversat, doi „monştri sacri" încadrând o solistă tânără, aflată pe culmea carierei. Premiul „Discul anului" a revenit unui dublu album de excepție, recenzat de altfel

la timpul cuvenit în paginile revistei: „Un cântec pentru tine” (A Song For You), apărut sub egida Casei Radio, care însă n-a ştiut să aprecieze la adevărata valoare această producție proprie de mare calitate (ne referim aici şi la mediatizarea insuficientă a spectacolului de lansare a albumului, găzduit la Sala Radio). Discul marchează revenirea în forță pe piața discografică autohtonă a primei câştigătoare din România a „Cerbului de aur”, în 1969, **Luminița Dobrescu**. Aflată într-o formă vocală impecabilă, interpreta reuneşte aici, alături de celebre hit-uri internaționale, şlagărele pe care le-a lansat până la plecarea din țară, în 1970, semnate de Edmond Deda, Aurel Giroveanu, George Grigoriu, Cornel Fugaru… Alături de artistă, reținută, din păcate, de probleme profesionale în Italia, au fost premiați **Ionel Tudor** şi **Andrei Tudor**, doi muzicieni cu un rol decisiv în realizarea atât a albumului (orchestrații, înregistrări, mixaje), cât şi a spectacolului de lansare, în fruntea orchestrei de acompaniament. Întâmplător (sau poate nu), concertul în cauză a fost prezentat, alături de colega sa de la remarcabila (şi premiată de “AM”, la rândul ei!) emisiune de pe TVR2, „Atenție… se cântă!”, actrița Alexandra Velniciuc, de un alt laureat al ediției 2013, Horia Moculescu, desemnat „Compozitorul anului”. La fel de bine putea primi premiul, aflat in „nomenclatorul” nostru, “O viața dedicată cântecului”, dar am dorit să subliniem prezenta activă a lui **Horia Moculescu** în actualitatea genului, atât prin promovarea constantă a tuturor interpreților de valoare, cât şi prin creațiile remarcabile, dintre care s-a distins melodia „Tăcerile de fier” (doar premiul I la festivalul de la Mamaia în 2012, deşi, aşa cum am scris, merita detaşat Trofeul). După zeci de trofee şi distincții internaționale de primă mărime (practic, de la trofeul „Aurelian Andreescu” al începuturilor, a triumfat pretutindeni, la Mamaia, la „Cerbul de aur”, culminând cu acel loc 3 de la Eurovision), **Paula Seling**, în egală măsură pianistă, compozitoare şi textieră înzestrată, a dobândit premiul „Interpreta anului”. Recitalul din acest an de pe scena festivalului internațional „George Grigoriu” de la Brăila a probat convingător forța talentului său. În fine, „Premiul muzicii de jazz” a fost anunțat de realizatorul paginii de specialitate din

A. Cogargeanu, M. Cosma

O. Ursulescu, H. Moculescu

O. Ursulescu, H. Moculescu

Fl. Lungu, Jazzapella

revista noastră, Florian Lungu şi a fost înmânat celor 6 componenți (**Raluca Stoica, András Zoltán**, **Elena Moroşanu, Mircea Mutulescu, Ana-Cristina Leonte,** laureații s-au supus cu plăcere blitz-urilor fotografilor pe treptele Palatului Cantacuzino, după care cu toții am socializat ceasuri bune, degustând bunătățile oferite de

Viorel Cosma, Mihai Cosma

Bogdan Tudor) ai valoroasei formații **Jazzapella**.

Cu valoroasele amintiri de la Editura „Litera" sub braț, sponsorii noştri „Veritas-Panciu", „Cofetaria Claus", „Hotel Marshal Garden". (Foto: **Diana Murăşan**)

Epicentrul blues-ului

Florian LUNGU

Voi inițializa aceste rânduri parafrazând un vechi dicton latin: „Et in Jimbolia Ego”, căci n-am uitat fericitul tărâm din anul 2012 şi anteriorii. Aşa că am fost prezent în serile de 21 şi 22 iunie 2013 la cea de a XI-a ediție „JIMBO BLUES” organizată în Teatrul de vară din localitate de **Primăria oraşului Jimbolia**, **Casa de Cultură Jimbolia**, cu sprijinul **Consiliului Județean Timiş**. Manifestare artistică întru totul oportună, cu atât mai mult cu cât sărbătorile festivaliere dedicate blues-ului la noi sunt sensibil mai puține (pe lângă Jimbolia, le amintim pe cele de la Timişoara, Lugoj, Sighişoara, Buzău) decât acelea dedicate jazz-ului şi rock-ului.

M-am suit eu deci în tren-cale-lungă-drum-de-fier, apoi într-un mai sprinten vehicul auto, ajungând finalmente în paşnicul, idilicul, relaxantul, aeratul burg bănățean unde la robinete curge un lichid mai pur decât cel din sticlele de apă minerală plată (grație unei stații de epurare de ultimă generație), iar oamenii se dovedesc deosebit de cumsecade, calmi şi îndatoritori. Ferice de jimbolieni! Acolo, într-un binecuvântat weekend, s-au întrecut pe sine şi unii cu alții, spre satisfacția publicului, şase trupe bluesomane venite din Ungaria, Serbia şi desigur România, mai precis din Timişoara, Cluj şi Bucureşti. A fost realmente ***epicentrul blues-ului***, în prima seară topit de o năucitoare caniculă iar în următoarea, amenințat de o uraganică furtună care totuşi a avut bunăcuviința să aştepte finalul Festivalului, înainte de a se dezlănțui furibund. Organizarea, ca şi alte dăți, fără cusur! De asemenea, sonorizarea coordonată de regizorul muzical **Reset**, a corespuns 100 % aşteptărilor.

Mike Godoroja & The Blue Spirit

Omniprezent, primarul **Darius Postelnicu** a gestionat cu mână sigură eficienta derulare a evenimentului.

A deschis în chip energizant perindarea scenică un vitriolant grup de ***hillbilly / rock blues*** din Ungaria, numit „Tom White” fiindcă numele liderului, vocalistul şi interpretul la harmonică de gură **Fehér Tamás** semnifică „Toma cel Alb”, adică mai pe englezeşte spus **Tom White**. Alături de protagonist au cântat la intensități sonore maximale şi au țopăit **Motyouski Lászlo** - ghitară electrică, **Szilagyi Mihály** - bass acustic (acționat în picioare, culcat şi cu capul în jos) şi **Regel Ferenc** - baterie. Cei trei incitându-l pe solist cu ale lui căderi în genunchi pe scenă şi plimbări degajate prin public grație microfonului său wireless.

A urmat într-o manieră elevată, recitalul apreciatului grup timişorean **„Bega Blues Band”** – de fapt **„New Bega Blues Band”**, întemeiat cu trei decenii înainte de regretatul **Kamocsa Béla**, actualmente condus de bass-istul, vocalistul, violonistul, compozitorul şi textierul **Johnny Bota** care a imprimat repertoriului o mai vădită orientare spre jazz. Sonoritatea de grup a fost bogată şi amplă, fiind vorba despre o formație cu doi suflători, saxofonistul **Lucian Nagy** (şi percuționist), trompetistul **Ştefan Olariu**, cu un nou ghitarist cooptat în grup – admirabilul **Dan Alex Mitrofan,** cu un violonist invitat, **Saşa Bota**, talentat improvizator, alături de titularii **Maria Chioran** - vocal, **Toni Kühn** - claviaturi, **Lică Dolga** – baterie, cu toți angrenați într-un demers de certă ținută profesională.

În epilogul serii publicul a urmărit cu real interes o evoluție pe podium pe care o putem considera, convinşi că nu greşim, un moment culminant al Festivalului. Ne referim la grupul **„Mike Godoroja And The Blue Spirit”** care cultivă cu notabile rezultate un stil ***rock blues alternativ***, raportat de astă dată la surprinzătorul proiect „Diavolul şi Robert Johnson” – un story avându-l drept subiect pe legendarul exponent al blues-ului negru american **Robert Johnson**. Evocarea lui i-a antrenat într-un show unicat pe **Vali Vătuiu** – baterist de excepție, pe **Robert Ardelean** - ghitarist bass stabil şi eficace, pe doi ghitarişti plini de vitalitate, **Alex Vişan** şi noul membru al echipei **Mihai Alexandru Tacoi**, dar mai ales pe **Mike Godoroja**, autorul conceptual al proiectului şi vocalist de intensă trăire a emoției interpretative, totodată hărăzit narator. Showul plin de culoare şi expresivitate, evantaiul timbral realizat prin apelarea la un întreg instrumentar uzitat în desfăşurarea momentelor – ne referim la ghitară

acustică şi electrică, mandolină, buzuki, dulcimer, acordeon, claviatură electronică, percuții – au conferit recitalului relief, coerență şi nerv, aplaudat ca atare de spectatori. În încheiere, **Mike Godoroja** a apelat la un artificiu inspirat, în interpretarea piesei „Sweet Home, Chicago" devenită... „Sweet Home Jimbolia"!

Seara a doua a debutat sub auspicii întrucâtva mai modeste, **„Big Tonez"** fiind un grup clujean la început de drum, acesta însemnând interpretarea destul de cuminte a unor cover-uri pentru teme de blues îndeobşte larg cunoscute. Dar ne-a făcut plăcere să întâlnim în repertoriu şi o piesă a colegilor clujeni de la **„Nightlosers"**. **Bogdan Molea** - baterie, **Andy Bejnariu** - ghitară solo, **Raul Sălăgean** - voce şi ghitară şi **Tudor Rogoz** - ghitară bass, laolaltă **„Big Tonez"** se află neîndoielnic pe calea adevărului estetic pe care doresc să-l promoveze, rezultatele fiind aşteptate în viitorul proxim.

Un aer de prospețime şi nedrămuită implicare l-a adus cu sine stenica trupă timişoreană reunind pe generic prenumele celor patru componenți: aşadar **Bogy Nagy**, cântăreț de forță dar îndeosebi un veritabil stăpânilor al muzicuței (harmonică de gură), incendiarul ghitarist şi vocalist **Mircea Bunea**, **Victor Miclăuş** – poate cel mai bun bass-ist (ghitară bass) din Banat şi stabilul, tehnicul ritmician **Levi Molnar**. Instrumentişti experimentați dar şi improvizatori plini de fantezie, fiecare dintre cei patru şi toți laolaltă au cucerit prin sinceritate şi feeling autentic.

Pe aceleaşi coordonate ale profesionalismului indiscutabil, mai vechi cunoştințe, coechipieri ai grupului **„Raw Hide"** din Belgrad care activează încă din anii '80, au oficiat cu neostentativă emancipare actul lor de devoțiune pe altarul blues-ului. Destine artistice îngemănate, bateristul **Blagoje Nedeljković**, bass-istul **Darko Golič**, ghitaristul **Ivan Stanosevič**, solistul vocal şi la harmonică **Iovan Ilič** împreună cu explozivul keyboarder **Branko Kosar** au vibrat la unison conferind termenului ***interplay*** un sens definitoriu, drept emisari ai unui mesaj de comuniune afectivă. Am apreciat la justa valoare dublul album-compilație alăturând douăzecişinouă înregistrări **„Raw Hide"** din perioada 1987 – 1991.

EUROPAfest 2013 – 20

Dorin MANEA

Se împlinesc 20 de ani de EUROPAfest, festival organizat de jmEvents, care oferă publicului muzică live prezentată cu profesionalism. Directorul festivalului, dl. Luigi Gageos: „Un lucru este cert, EUROPAfest a creat o imagine pozitivă României". Sub sloganul „It's all about live quality music!" festivalul reuneşte 4 genuri muzicale - jazz, blues, pop şi muzică clasică. În 2013, festivalul a pregătit fanilor multe surprize – 17 zile cu artişti şi muzică de calitate din toată lumea, fiind aşteptați peste 300 de invitați din 52 de țări şi 4 continente. Festivalul a început cu Opening Concert - Ziua Europei, organizat în parteneriat cu Reprezentanța Comisiei Europene în România şi s-a încheiat cu Gala EUROPAfest, ambele la Teatrul Odeon. Din anul 2005 EUROPAfest se desfăşoară sub Înaltul Patronaj al Alteţelor Lor Regale Principesa Margareta şi Principele Radu.

Margareta Pâslaru

Din agenda festivalului: jam sessions, caffe festival, workshop-uri şi master-classes, concerte susținute de trupe din Suedia, Belgia, UK, Scoția, Bulgaria şi Italia, Bucharest International Jazz Competition (27 de grupuri din 22 de țări), Jeunesses International Music Competition – pian (144 de pianişti din 41 de țări), workshop „Repetiție generală", condus de Margareta Pâslaru.

Vară bucureşteană

Oana GEORGESCU

Cele mai de succes producții ale Operei Comice au fost prezentate în parcurile bucureştene în fiecare week-end al lunii iulie. Marea majoritate a spectacolelor de muzică şi dans, pline de umor, de Roman Vlad, în regia marii actrițe Stela Popescu, „Domnul Conopidă" (regia Cătălin Voineag), o adaptare după opereta lui J. Offenbach, spectacolele de balet „Frumoasa din Pădurea Adormită" (după celebrul basm al lui Charles Perrault, în viziunea adaptată pentru copii de coregraful Mihai Babuşka) şi „Cenuşăreasa" (regia Corina Dumitrescu), dar şi "Maria", după cel mai îndrăgit şi mai fredonat musical al tuturor timpurilor, „Sunetul Muzicii".

savoare şi culoare, în interpretarea artiştilor „mici şi mari" au avut loc în Parcul Crângaşi. Aici, în colaborare cu Centrul Cultural European Sector 6, interpreții şi baletul Operei Comice pentru Copii au susținut câteva reprezentații de excepție: musicalurile „Scufița Roşie"

La începutul acestui an, cu ocazia turneului susținut în Sri Lanka şi India, artiştii îndrăgitei instituții de cultură conduse de Smaranda Oțeanu Bunea au fost premiați cu Appreciation Award la Mumbai, India, după succesul extraordinar obținut cu ocazia evoluției pe scena faimoasei Shri Shanmukhananda Auditorium. Opera Comică a strălucit atunci printre cele peste 20 de țări cu 5 momente artistice susținute în 4 zile, excelent primate de public, dar şi de organizatori. 3000 de spectatori au aplaudat atunci, ridicați în picioare, baletul „Cenuşăreasa". Aceeaşi producție care a încheiat Stagiunea Estivală bucureşteană a Operei Comice pentru Copii.

Consacrări

Dan CHIRIAC

Andreea Antonescu

ANDREEA ANTONESCU. După un rol într-o producție de nivel hollywoodian, Andreea se reinventează. Dacă vara trecută ne invita în apele lagunelor malteze în clipul ”My Love”, acum ne îndeamnă să punem dragostea pe... repeat: cântecul ”Pune-o pe repeat”, cu refren catchy, versuri savuroase îmbinate cu ritmuri uşor orientale. Andreea Antonescu este deja un artist cu vechime în industria muzicală, fiind primul artist care a primit Discul de Diamant pentru vânzările unui album cu duo-ul André.

DAN BĂLAN a lansat un videoclip pentru piesa ”Lendo Calendo”, cântată împreună cu solista Tany Vander şi rapperul american Brasco. Clipul a fost filmat la Kiev, în regia lui Alan Badoev, ideea aparținându-i lui Bălan. Clipul îi prezintă pe Dan şi Tany mergând într-o maşină decapotabilă prin deşert: chinuit de soarele dogoritor, Dan începe să vadă fantasme ale unor fete frumoase. Piesa ocupă primul loc la descărcări în iTunes Rusia. Mai mult decât atât, este pe locul 5 în chart-ul principal din Rusia, cu aproape 15.000 de difuzări

ALEXANDRA UNGUREANU şi **CRUSH**. Piesa ‘’Iubire de-o vară” este o colaborare cu Glance, care flirtează alături de Alexandra cu speranța transformării unei aventuri într-o relație serioasă. ”Totul ambalat cu puțin umor, cu ceva cool şi un balans care sperăm să cuprindă toată România în vara asta”‘ a declarat Alexandra. Regia videoclipului poartă semnătura lui Alexandru Popescu, cu care cei trei au colaborat în trecut şi pentru ”Nu am aripi”.

ŞTEFAN BĂNICĂ. După modelele occidentale, Ştefan Bănică anunță de pe acum... concerte extraordinare de Crăciun, pentru al doisprezecelea an consecutiv, o performanță unică a unui artist român - pe 13, 14 si 15 decembrie 2013, la Sala Palatului - „Alerg printre stele”, un show cu muzică live, lumini, ecrane, efecte grafice, invitați-surpriză. Bănică a stabilit adevărate recorduri pentru România prin aceste spectacole: şapte concerte de amploare, susținute consecutiv la Sala Palatului. Cu sute de concerte în întreaga țară, peste 240.000 spectatori doar la show-rile sale de Crăciun - 48 la număr, Ştefan Bănică are o carieră impresionantă de peste 25 de ani în muzică, teatru, film şi televiziune.

Dan Bălan

Succesul SERILOR de la REVISTĂ

Oana GEORGESCU

La fiecare sfârşit de săptămână, timp de şase sâmbete, Televiziunea Română ne-a invitat în premieră la Grădina de Vară ”Herăstrău”, în direct, pe TVR2. O iniţiativă mai mult decât lăudabilă, cu un succes şi o audienţă fără precedent, protagoniştii fiind artiştii Teatrului de Revistă ”Constantin Tănase” în frunte cu Stela Popescu, Alexandru Arşinel, Nae Lăzărescu, Vasile Muraru, Cristina Stamate, Adriana Trandafir sau Adrian Enache, dar şi invitaţii speciali Adrian Romcescu (a revenit la Revistă după 40 de ani de la debutul la Boema!), Sanda Ladoşi, Alexandru Lulescu

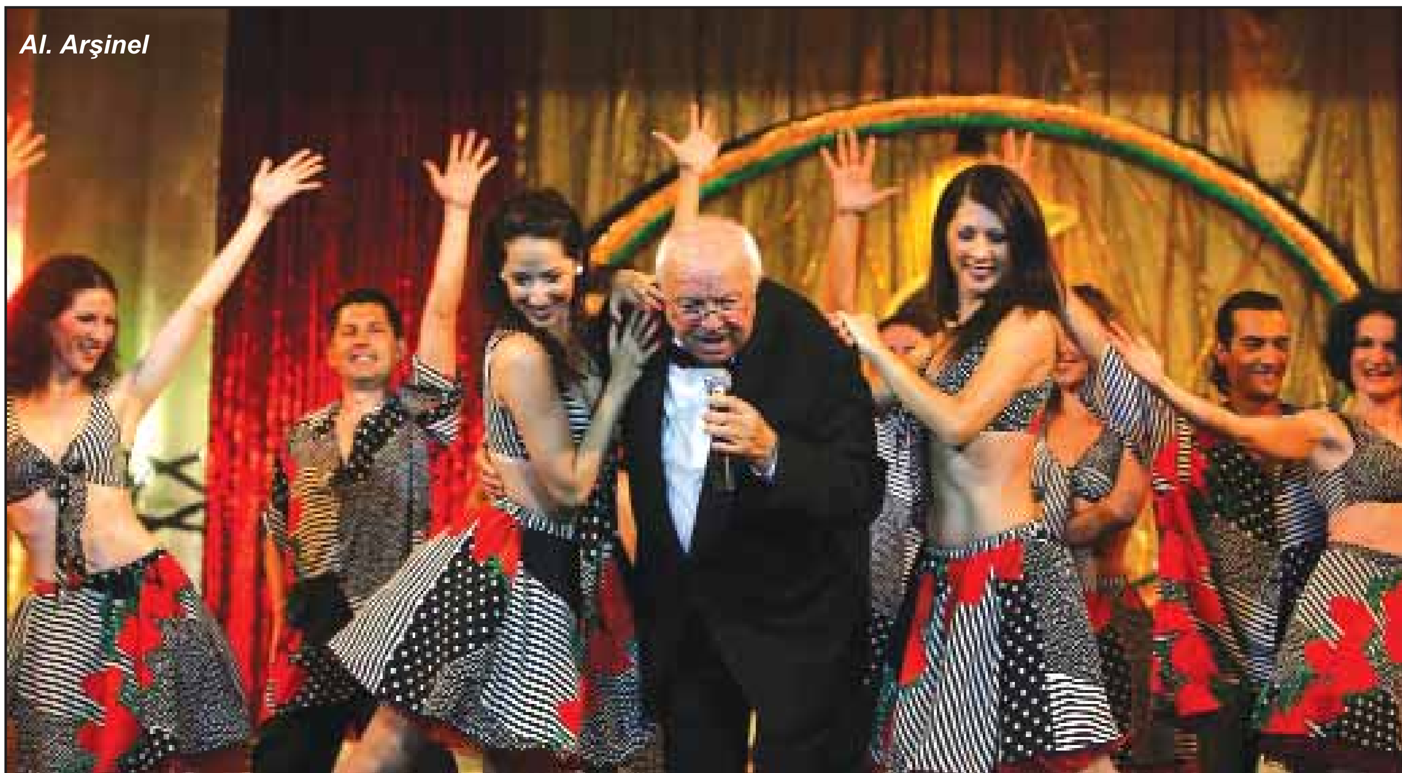
M. Boureanu-Vaida

sau Paula Rădulescu. Coregrafia a fost semnată de Cornel Popovici, regia artistică de Cezar Ghioca, iar conducerea muzicală îi aparţine compozitorului Dan Dimitriu, dirijorul Orchestrei care a evoluat în fiecare sâmbătă seară pe scena Grădinii “Herăstrău”. A fost o serie de spectacole musical – umoristice cu cele mai reuşite momente artistice selectate de-a lungul anilor din repertoriul revuistic, pe texte de Mihai Maximilian, Octavian Sava, Nae Lăzărescu, Vasile Muraru, Dan Mihăescu etc. Producătorul TV al spectacolelor, de fiecare dată altele, dar desfăşurate sub genericul “Seară le Revistă”, a fost Carmen Movileanu, echipa

Adrian Enache

TVR înregistrând încă de la debutul acestui proiect un succes absolut. Şi asta pentru că, de pildă, peste 600.000 de telespectatori au urmărit, în medie, transmiterea celui de-al doilea spectacol din seria celor şase susţinute în Grădina de Vară “Herăstrău”. Pentru a doua oară consecutiv, transmisiunea acestui program a ridicat TVR 2, prin cifrele de audienţă, în topul posturilor tv. Practic, ca să cităm din presă, ”*pentru prima dată în istoria Televiziunii Române, TVR2 a bătut TVR1*”! Vârful de audienţă al TVR 2, la nivel naţional, a fost atins la ora 22.33, în momentul artistic susţinut de marele actor Alexandru Arşinel, şi a înregistrat 762.000 de telespectatori, poziţionând postul national pe locul doi în audienţă, după Pro TV. Cuplurile de actori Stela Popescu - Alexandru Arşinel, Nae Lăzărescu - Vasile Muraru au

realizat oricum, de nenumărate ori „*minutul de aur*” în rating-ul posturilor de televiziune la care au evoluat, dar la un asemenea succes nimeni nu s-a aşteptat... Doar directorul teatrului, Alexandru Arşinel, care l-a intuit perfect, alături de directorul TVR2 Liana Săndulescu şi producătorul Carmen Movileanu. Ei au reînceput, după mai bine de 25 de ani, să scrie “istoria” trasmisiilor live a unor asemenea spectacole pe care toată lumea le-a aşteptat.

Nume noi

Dorin MANEA

DORIAN POPA îşi lansează primul single din cariera solo, “Cât trei”, o piesă dinamică compusă de John Puzzle. Mesajul piesei este unul simplu: “*Este bine să îți trăieşti la maximum tinerețea*”, a spus Dorian. El a cântat deja piesa în cadrul unor concerte solo, iar reacția publicului a fost una foarte bună.

PERSONAL – “Sute de petale”, un proiect muzical nou, o piesă cu aer de vacanță. “Am lucrat la ea alături de producătorii de la HaHaHa” , spune Jay Jay. Noul proiect îmbină două stiluri muzicale diferite – Vlad, care poate fi considerat un rapper consacrat, lansând de-a lungul timpului mai multe albume destinate underground-ului, şi Jay Jay care are la activ un disc dance, editat în anul 2005.

Phelipe

Formația **ONE** lansează primul videoclip din carieră, pentru single-ul “Un nou început”, *compusă de John Puzzle, aka Ionuț Radu şi Alex Kotoy* .Filmările au avut loc atât la mare, cât şi la studiourile MediaPro din Buftea, în regia lui Alex Fotea.

Dorian Popa

PHELIPE – cântăreț, dansator şi producător. Cel mai recent single al său. “Văd cum mă priveşti”, are un videoclip, regizat de Alex Ceauşu, acelaşi cu care Phelipe a lucrat şi pentru videoclipul anterior, “Mikaela”. Phelipe a devenit cunoscut ca artist solo în 2008, când a lansat primul său videoclip şi single, “I Wanna Be I”. În anul 2007 a pus bazele studioului său de producție alături de prietenul şi colegul Connect-R.

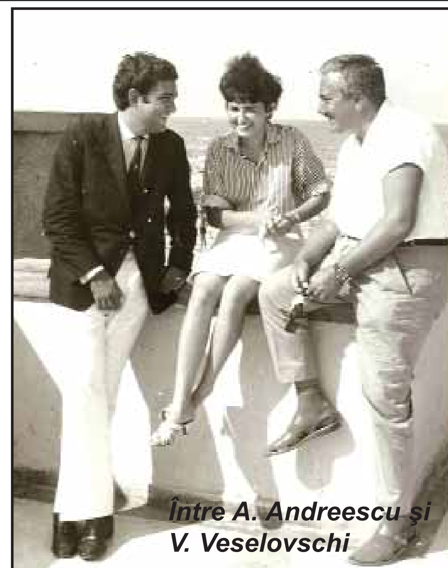
După lansarea noului lor single, “The Rhythm”, **JOHN PUZZLE** şi **LIVIU TEODORESCU** au o nouă surpriză pentru fanii lor: un remix dubstep, realizat de SparkleBoy. Remixul se potriveşte ca o mănuşă pe linia melodică creată de John Puzzle şi pe vocea caldă a lui Liviu, fost concurent la “Vocea României”.

SOPHIA ne-a obişnuit cu apariții studiate şi nonconformiste, iar în noul său videoclip pentru piesa “Unconditional Love”, semnată de Connect-R şi Mayer, atipică pentru trend-ul actual muzical, ne surprinde cu o alură sexy. Radu Aldea a creat o imagine “stil revistă fashion” pentru videoclip, combinată cu grafică 3 D.

Povestea primului nostru "Cerb de aur" (II)

Octavian URSULESCU

Aşa cum se va vedea, uriaşul succes din 1969, când, la a doua ediţie a Festivalului internaţional "Cerbul de aur" de la Braşov, România reuşea să câştige Trofeul, prin Luminiţa Dobrescu (performanţă ne-reeditată la cele patru ediţii ante-decembriste, cu concurenţi net superiori celor care aveau să ne viziteze după 1989), a stârnit mult entuziasm, dar, pentru că aşa e la noi, şi invidie. Grav este însă că s-au găsit să scrie nişte inepţii comentatori neavizaţi, acum, la atâţia ani de atunci – mai mult, persoane care probabil nici nu erau născute în 1969! Dar despre asta vom reveni, fiindcă este cazul să facem lumină într-o istorie încă nescrisă a succeselor, dar şi a neîmplinirilor muzicii uşoare româneşti, aşa cum a fost ea, mai bună, mai rea, dar făcând fericite milioane de oameni necăjiţi... Să revenim însă la povestea începută în numărul anterior. După ce s-a pregătit şi a susţinut examenul de admitere la facultatea de... Medicină, Luminiţa Dobrescu s-a răzgândit (şi bine a făcut, altminteri te pomeneşti că o vedeam acum... primar general al Bucureştilor!) şi în 1966 intră la Conservatorul "Ciprian Porumbescu", la secţia Pedagogie. Între timp, numeroasele apariţii la Radio şi TV fac din ea una dintre cele mai îndrăgite tinere soliste, aspirând la rangul de vedetă autentică. În acelaşi an 1966 participă pentru prima oară la Festivalul de la Mamaia cu piesa lui Temistocle Popa "Băiete, băiete" şi tot în aceeaşi perioadă face parte din distribuţia show-ului TV "Omul şi camera", realizat de Valeriu Lazarov şi premiat la festivalul producţiilor de televiziune "Rose d'or" de la Montreux, în Elveţia. 1966 se dovedeşte a fi un an fast pentru Luminiţa Dobrescu, invitată să susţină primul său turneu peste hotare, în URSS, alături de formaţia condusă de compozitorul Horia Moculescu, cu concerte de mare succes la Moscova, Leningrad sau Lvov, dar şi cel în care începe colaborarea cu compozitorul George Grigoriu, despre care va declara peste ani că a jucat, alături de Valeriu Lazarov, un rol major în cariera sa. George Grigoriu i-a încredinţat în epocă numeroase melodii care au devenit hit-uri, cum ar fi "Doar băieţii sunt de vină" (1967), "Ceva, ceva s-a întâmplat cu mine" (1966), "Câtă dragoste" (1967), "Ia din viaţă ce-i frumos" (1968), "Dacă nu iubeşti" (1968). Cum acestea sunt alese an de an

Între A. Andreescu şi V. Veselovschi

La TV, alături de formaţia Paul Ghentzer

Cu V. Lazarov

Împreună cu C. Fugaru şi "Sincron"

Cu G. Grigoriu

de concurenți la festivalul internațional "George Grigoriu" de la Brăila, ar fi salutară, aşa cum am mai propus, invitarea artistei la ediția a X-a a festivalului, mai ales că ar urma să cânte alături de formația Ionel Tudor, cu care a realizat concertul de la Sala Radio şi dublul album premiat recent de revista noastră. Pe George Grigoriu, Luminița Dobrescu îl plasează în "Lumea melodiei eterne şi a senzualului": "*Gigi, aşa cum îl numeau prietenii, era muzicianul cu un "nas" special, cu un fler aparte întru descoperirea noilor talente. După debutul meu la TVR cu renumitul "grup de liceence din Pajura", un cvintet specializat în prelucrări de muzică populară înființat de profesorul nostru de muzică, Marin Teofil "Pufulete", am fost remarcată de faimosul compozitor George Grigoriu, ulterior şi de realizatorii cunoscutei emisiuni TV de muzică uşoară de descoperire a noilor talente, "Clubul tinereții", regizorul Cornel Popa şi redactorul Ileana Pop. Întâlnirea mea cu Gigi Grigoriu a fost una amuzantă, aşa cum era el, direct, hazliu, şarmant fără limite. Când m-a văzut, în 1965, s-a uitat lung la mine şi m-a întrebat de ce sunt aşa de slabă! Mi-a mărturisit apoi că admira atât fizicul meu "nostim", cât şi felul meu de a cânta. În scurt timp mi-a devenit bun prieten, mă sfătuia ce şi cum să cânt, mă iniția în acea lume a cântecului, care urma să se arate pentru mine ca o stradă plină de surprize, bune şi rele, aşa cum e viața... De îndată mi-a încredințat o melodie scrisă special pentru mine şi căreia urma să-i fie consacrat un "videoclip" (în fine, aşa cum arăta în epocă, în fapt o filmare mai aparte) pentru TVR, regizat de fratele său Cezar Grigoriu. "Doar băieții sunt de vină" a devenit în scurt timp un mare hit şi se menține şi azi în topul melodiilor îndrăgite ale "epocii de aur a muzicii uşoare româneşti". Redactor al acelei minunate producții a fost regretatul Dan Mihăescu, iar*

Cu P. Urmuzescu la "Cerbul de aur"

colaboratori în videoclip au fost cunoscuții balerini Cornel şi Doina Patrichi, Cristina Dan şi alții. Pot afirma cu convingere că am avut cu George Grigoriu o colaborare absolut prodigioasă, având în vedere timpul scurt în care s-a derulat. Au urmat şi alte piese de mare popularitate, cum ar fi "Dacă nu iubeşti", cu care aveam să concurez la "Cerbul de aur" în 1969 şi care s-a bucurat de aplauze furtunoase din partea publicului. La recitalul meu de la acelaşi festival, în 1970, am lansat "Câtă dragoste", dar aş mai aminti titluri cum ar fi "Ia din viață ce-i frumos" sau "Dragostea e val de mare". George Grigoriu era un izvor nesecat de inspirație muzicală, fiind considerat pe drept cuvânt unul din cei mai mari melodişti ai muzicii uşoare româneşti. Să nu uităm superbele melodii compuse de el pentru Doina Badea, Margareta Pâslaru sau Angela Similea. Dar, după cum se ştie, el nu se mulțumea doar cu această muzică impropriu numită "uşoară", compunând muzică de film, operetă muzică corală; iubea muzica clasică şi ştia foarte bine să pigmenteze uneori creațiile sale cu complexitatea şi coloritul sensibil al acesteia. Am făcut înregistrările cu piesele lui fie la Radio, sub bagheta marelui dirijor Sile Dinicu, fie la Electrecord, cu Alexandru Imre sau Gelu Solomonescu la pupitru. După plecarea mea în Germania, la sfârşitul anului 1970, atât Grigoriu cât şi eu am regretat întreruperea colaborării noastre. Am rămas în contact, dar ne-am revăzut abia în 1992: rămăsese la fel de tânăr, de inspirat, de hazliu şi de seducător! N-am apucat din păcate să-l reîntâlnesc şi să pornim o nouă colaborare, el se decisese pentru o altă dimensiune, dar în mod cert o lume a muzicii eterne, care urma să se împletească cu marea sa creație terestră! Cu siguranță ne veghează în continuare şi a rămas o stea între stele, care nu va înceta niciodată să strălucească!".

...eu peste hotare alături de Mihaela Mihai, Dan Spătaru, Luigi Ionescu, C. Drăghici

Horia Moculescu

Octavian URSULESCU

Cine cunoaşte cu exactitate existenţa tumultuoasă (nu ne referim la viaţa privată, să fie clar!) a lui Horia Moculescu? Probabil doar cei care au citit cu atenţie cartea sa biografică. Născut la Râmnicu-Vâlcea şi botezat şi Nicolae, a făcut şcoala primară în oraşul natal, liceul la Bucureşti şi Turda, apoi a urmat, fără a susţine examenul de stat, cursurile Institutului de Mine din Petroşani (chiar că nu-l vedeam în mină!). De la 25 de ani, din 1962, după ce fusese 2 ani pianist-corepetitor la Teatrul de estradă din Deva, bazându-se şi pe lecţiile private de pian din copilărie, devine artist liber-profesionist (şef de orchestră, solist vocal), fiind membru al UCMR din 1974. Sunt de-a dreptul legendare serile oferite în fruntea orchestrei sale la restaurantele "Ambasador" din Bucureşti (unde a avut-o invitată şi pe celebra bulgăroaică Lili Ivanova, aflată atunci la începutul carierei; cu bateristul veteran Micki Mănăilă am depănat nu o dată, în Suedia, amintiri din acea perioadă) – între 1963 şi 1969; "Modern" (1967-1974) şi "Marea Neagră" din Mamaia. A colindat lumea în fruntea propriei orchestre, întreprinzând turnee în Canada (de 10 ori), SUA (de 7 ori), Bulgaria (4), URSS (3), Suedia (2), Israel, Danemarca, Cehoslovacia, RFG, Italia. Creaţia lui este absolut impresionantă, cu peste 400 de melodii de muzică uşoară, muzica la 12 filme de lung-metraj, la un serial TV ("Pistruiatul"), la un film de desene animate, la trei spectacole de teatru. A semnat o comedie muzicală, "Vraja dragostei", la Teatrul muzical din Braşov, două spectacole de revistă cu un ansamblu creat de el la Râmnicu-Vâlcea (cu unul din ele a triumfat în "Cântarea României"!), precum şi musical-ul "Sfânt şi păcătoşi" la Teatrul "Fantasio" din Constanţa (texte de Dan Mihăescu, versurile cântecelor de Carmen Aldea Vlad), care a cucerit nu mai puţin de 12 premii la Festivalul naţional al teatrelor de revistă, în 2000. Până în 1989 a fost un adevărat colecţionar de premii la toate concursurile naţionale (Mamaia, "Melodii", "Şlagăre în devenire", "Cântarea României"), iar după aceea şi-a mai adăugat în

panoplie un Trofeu la Mamaia, două "Melodii ale anului", în postură de creator, dar i-a şi adus un Trofeu la Mamaia compozitorului braşovean Dan Pavelescu, cântându-i piesa "E toamnă în septembrie". În anul 2009 i-a fost conferit Marele Premiu al Uniunii Compozitorilor şi Muzicologilor. Dar şi pe plan internaţional a avut o sumedenie de recunoaşteri, cu premii cucerite la Moscova, Dresda, Los Angeles (toate – de creaţie) sau în Bulgaria, la festivalul "Orfeul de aur" din 1988, pentru cea mai bună orchestraţie a unui cântec bulgăresc. A avut peste 1000 de apariţii la TVR, fiind moderator la peste 400 de emisiuni (realizează şi prezintă alături de actriţa Alexandra Velniciuc, la TVR2, "Atenţie, se cântă!", singurul program profesionist consacrat muzicii uşoare de pe toate posturile noastre TV; sperăm ca din toamnă să ne reîntâlnim cu ea, fiindcă este un unicat în materie). A îndeplinit două funcţii publice importante, din ambele plecând din postură de demisionar: secretar al Uniunii Compozitorilor şi Muzicologilor (1990-1992) şi director al Departamentului "Divertisment" al TVR (1997-2000). Dar... "Anul 2000", cunoscutul său şlagăr, i-a adus şi o bucurie: devenit "Locul potrivit", în versiunea hip-hop a lui Guess Who, a fost cel mai difuzat hit al anului. În ultimii ani a făcut parte cu regularitate din juriul celui mai puternic festival de muzică uşoară din ţară, cel internaţional, "George Grigoriu", de la Brăila; de asemenea este preşedinte tradiţional al juriului la festivalul "Florentin Delmar" de la Focşani. Între distincţiile cu care Horia Moculescu se mândreşte pe drept cuvânt: Ordinul "Meritul cultural" în grad de Cavaler, Premiul de excelenţă la "Romanian Music Awards 2010", premiul special la Mamaia, în acelaşi an, pentru melodia "Vreau", premiul I la festivalul de la Mamaia, secţiunea Creaţie, în 2012, pentru "Tăcerile de fier". În sfârşit, de curând a fost distins cu premiul "Compozitorul anului" (O viaţă închinată cântecului) la gala anuală a premiilor revistei noastre.

Este o sarcină extrem de dificilă să alegem doar câteva dintre melodiile de succes lansate de Horia Moculescu într-o carieră prodigioasă. Să încercăm, totuşi, începând cu 1971: "Ce vrei să faci din mine", "Nu te mai vreau (Singurătatea mea)", "De-ai fi tu salcie la mal" (piesă...respinsă la Mamaia!!), "Fir de busuioc", "Fluieraş de fag", "Nopţile la rând", "Pentru tot ce-a fost, îţi mulţumesc!", "Inima ta", "Apă şi foc", "Fântânile albastre", "Mai dă-mi o speranţă", "Glasul meu, tăcerea ta", "Prima iubire şi ultima", colaborarea sa cu poetul Mihai Maximilian fiind cu adevărat exemplară. Pe 18 martie 2013 Horia Moculescu a împlinit 76 de ani. La mulţi ani, veşnic tinere Horia!

Tăcerile de fier

Versuri: George Ţărnea

Muzica: Horia Moculescu

Da Capo

La, la, la,
La, la, la...

1. Viscază stele iarba sub zăpadă
Şi ochii mei orbiţi de-atâta ger,
Mai cred în vraja verii şi mai cer
Măcar o dată, încă, să te vadă.

1., 2. Cum poţi răbda în somnul tău stingher
Ameninţarea fiarelor de pradă,
Când peste visul nunţii stau să cadă
Cascadele tăcerilor de fier?

1., 2. Chiar despărţiţi fiind, la fel ne doare
Absenţa celuilalt, ca un blestem,
Din colivia vieţii fără soare...

1., 2. Şi-nfrigurate palmele se tem
Că nu mai pot atinge altă floare,
De aceea uit de mine şi te chem...

La, la, la,
La, la, la...

2. Sunt prea bolnav de tine pân' la moarte
Şi prea strivit sub multele-mi greşeli,
Să cred, cumva, că dacă mă înşeli,
N-aş mai avea de împăcare parte...

O zi din viață…

Octavian URSULESCU

Un recent proiect al Facultății de arte de la Universitatea “Ovidius” din Constanța și al Asociației europene “Interaxe” îmi stă foarte aproape de inimă, făcându-mă să-mi amintesc că bunicul meu dinspre mamă, Cantili, era armân (rămân la părerea că este incorect a se spune “aromân”, ca și cum le-am nega calitatea de români adevărați, așa cum au dovedit mereu că sunt). De aceea n-am ratat, la invitația prietenilor Zoe și Stila Beca, nici o apariție a remarcabilului grup vocal “Vocea Pindului” – un model în păstrarea tradițiilor muzicale ale armânilor. Spectacolul la care mă refer, cu un concept grafic semnat Georgiana Vlahbei, poartă titlul “O zi din viața aromânilor” și își datorează calitatea unui colectiv artistic de excepție: Geo Dobre (regia), conf. univ. dr. Dumitru Lupu, lector univ. dr. Mirela Kozlovsky (pregătirea muzicală), conf. univ. dr. Daniela Hanțiu, Steliana Duliu-Bajdechi (coordonare proiect), aceasta din urmă semnând și ideea spectacolului, realizat de studenți ai specializărilor Pedagogie muzicală și Arta spectacolului (Actorie) de la Facultatea de Arte a Universității “Ovidius” din Constanța, în frunte cu mai vechea noastră cunoștință Eliza Nirlu, Ionuț Dulgheriu (redactor la Radio Doina), Monica Ilie, Adrian Iosifides, Georgiana Rusu, Ana-Maria Anagnosti. Datorită lor și colegilor lor, precum și colaboratorilor (Ioana Iancu, Daniel Nancu), personajele Zoe, Costi, Maia, Papu, Maria, Nicu, Sia, Ianula, Stere, teti Leni prind viață convingător, surprinzând o secvență din existența unor oameni harnici, purtați de colo-colo prin lume, dar neuitându-și limba, cântecele, dansurile, veșmintele, obiceiurile. Este o felie de viață, uneori veselă, alteori tristă, cu dragoste și cântec, bucurii și dans, bazată pe melodiile compuse de Hrista Lupci, Cola Fudulea, Corina Badea și versurile semnate de Kira Iorgoveanu-Mantu, Constantin Belimace, Nicolae Batzaria. Cât de dureros răsună în inima fiecăruia versurile atât de profunde ale Kirei Iorgoveanu-Mantu: “N-asprândimu tu tută lumea/ Steaua a noastâ, ta s-ti-aflămu/ N-ampârțamu di soie ș-locuri/ Ș-fâr’ di tini na turnămu!” (Ne-am împrăștiat prin toată lumea/ Steaua noastră, ca să te găsim/ Ne-am despărțit de rude și de locurile natale/ Și fără tine ne-am întors…).

Dumitru Lupu și ceilalți realizatori alături de protagoniști

Cu I. Caramitru

Amir şi povestea nespusă a cântecului

Oana GEORGESCU

S-a născut în Khuzestan (în S-V Iranului), cântă la setar şi tanbur (instrumente cu coarde), daf (instrument de percuție), dar are şi o voce dumnezeiască. A început să studieze muzica în şcoala primară, iar de la 15 ani s-a dedicat chitarei clasice. Un an mai târziu a descoperit fiorul mistic, expresivitatea şi versatilitatea setarului – instrument străvechi persan din familia lăutei - de care s-a îndrăgostit iremediabil. A urmat pentru o scurtă perioadă cursurile Academiei de Muzică din Esfahan, Iran, studiind setar-ul (instrument principal) şi tanbur-ul (secundar), după care s-a mutat în Teheran. Aici a studiat în particular tehnici de interpretare şi arta improvizației cu mari maeştri ai setar-ului, precum Behrad Tavakoli şi Master Mohammad Reza Lotf, un renumit compozitor şi instrumentist, considerat *„părintele unei noi estetici muzicale în muzica tradițională persană"*.

L-am descoperit pe muzicianul iranian Amir Heidarkhodaee prin intermediul Iuliei Gorneanu, director artistic al Galeriei Galateca, care a găzduit expoziția intitulată simbolic *„Povestea nespusă a iei"*. A iei româneşti, *„un simbol identitar, ale cărei semne aşteaptă doar să fie desluşite şi asumate"*. Pentru că semnele identitare țesute şi cusute pe ia românească, expunerea lor țesografică şi a căror grafie se întâlneşte în arealul caucaziano-caspic-persan ajută la reconstituirea unei "gramatici" străvechi comune.

Cu I. Gorneanu

Cu G. Leşe

În România, Amir Heidarkhodaee a cântat pentru prima dată în urmă cu doi ani cu ocazia Festivalului Internațional „George Enescu", alături de Grigore Leşe şi de alți trei artişti iranieni. Apoi, Grigore Leşe l-a invitat în mai multe spectacole de referință unde au cântat împreună, pornind de la interferențe sonore străvechi, româneşti şi persane. Maniera interpretativă originală a lui Amir, caracterizată prin sensibilitate, delicatețe şi profunzime, se bazează mai mult pe improvizație. El porneşte mereu de la sunete şi structuri muzicale străvechi, specifice muzicii tradiționale persane. Repertoriul său include muzică tradițională persană, muzică sufi, piese instrumentale şi instrumental-vocale pe versurile poeților Omar Khayyam, Saadi, Rumi şi Hafez, dar şi melodii vechi, ritualice, care marcau pragurile de trecere, ceremoniile şi evenimentele de seamă din viața de odinioară a grupurilor etnice Bakhtiari şi Lori, triburi nomade din sud-vestul Iranului.

Concerte

Gabi MATEI

Steve Vai

Celebrul chitarist Steve Vai a susținut un concert alături de Evolution Tempo Orchestra, condusă de George Natsis, la Arenele Romane, în contextul primei ediții a festivalului Eco Fest desfăşurat la Bucureşti. Trupa românească PUBLIKA a deschis show-ul şi a avut şi un invitat special, naistul Nicolae Voiculeț, alături de care au cântat melodia "Unde eşti?", dedicată victimelor accidentului din Muntenegru şi familiilor acestora. Au urmat fetele de la Cvartet Hynotique, cu câteva cover-uri instrumentale după

melodii celebre. Artiştii din Evolution Tempo Orchestra şi-au făcut apariția, interpretând "Frangelica". Steve Vai şi-a mărturisit tristețea în legătură cu încheierea turneului alături de minunata orchestră, început pe 6 iunie la Moscova. Din setlist-ul primei părți nu au lipsit melodii ca: "The Murder", "Gentle Ways", "Whispering a Prayer", "The Attitude Song" sau "I'm Becoming". În a doua jumătate a concertului mulțimea a avut parte de piesele de pe albumul "Fire Garden", printre care "The Crying Machine" şi "Fire Garden Suite".

Orquesta Buena Vista Social Club, legendele muzicii cubaneze

Deşi ne-au vizitat țara de multe ori, de fiecare dată au reuşit să ne încânte. Inițial acest nume aparținea unei locații din Havana, Cuba, unde muzicienii locali se întâlneau să cânte şi să danseze în anii '40, dar numele a devenit sonor la nivel internațional în anii '90, când Wim Wenders a filmat

documentarul cu acelaşi nume. Seara a început, tot în ritmuri latine, oferite de Analia Selis alături de trupa sa şi soțul său, violoncenistul Răzvan Suma. Solista Idania Valdés se remarcă prin eleganță, apoi cu puțin înainte de jumătatea spectacolului alături de Guajiro Mirabal, Barbarito Torres şi ceilalți 12 instrumentişti din orchestră şi-a făcut apariția şi legendara Omara Portuondo, 82 de ani, în paşi de cha cha şi bachata. După melodia "Quizás, Quizás", pe scenă şi-a făcut apariția şi Eliades Ochoa cu chitara sa, dând tonul pentru binecunoscuta melodie "Chan Chan". După concertul organizat de Fundația Phoenix la Bucureşti, Orquesta Buena Vista Social Club a concertat la Sala Sporturilor din Cluj-Napoca.

Joe Satriani

Prima dată când chitaristul soseşte în România, concertul desfăşurat în fața a peste 4000 de fani fiind organizat de Events, iar în deschidere au cântat Nicu Patoi & Platonic. Timp de jumătate de oră aceştia au oferit o surpriză foarte plăcută promovându-şi cu această ocazie noul album, "Sweet Little 6String". Celebrul chitarist Joe Satriani a început concertul într-o notă mai soft, cu accente de blues pe melodia "Cool #9", urmată de "Devil's Slide", "Flying in a Blue Dream", "Unstoppable Momentum", care dă şi titlul ultimului album al chitaristului, lansat recent. Show-ul a continuat cu unele dintre cele mai apreciate şi mai ascultate melodii ale virtuozului chitarei, printre care: "The Crush of Love", "Satch Boogie", "Shine On American Dreamer", "Cryin'" sau "Always with me, always with you". Satriani a fost acompaniat pe scenă de Mike Keneally (clape), Bryan Beller (chitară bass) şi Marco Minnemann (tobe). Chitaristul american a fost

schimbat diferite ținute în funcție de mesajul fiecărei piese şi a oferit multe momente teatrale în care intră fie în rolul unei femei părăsite aflate într-un spital de nebuni, fie al unui bărbat ce îşi caută prietenul, "Mon Vieux Lucien". Titlul primei piese a fost "Mon Dieu", urmată de cântece celebre - "Padam Padam" sau "La vie en rose", pe fundalul căreia doi dansatori profesionişti au creat pe scenă o adevărată poveste de iubire. Spre final, pe un ecran imens amplasat în spatele scenei se aude vocea originală a lui Piaf şi imagini din viața şansonistei, "Je ne regrette rien".

recunoscut ca un muzician de mare clasă la nivel instrumental, mai ales o dată cu lansarea albumului "Surfing with the alien", la începutul anilor '80. Versatilitatea şi creativitatea sa în ceea ce priveşte arta de a cânta şi de a compune piese la chitară i-au adus numeroase elogii din partea multor artişti faimoşi, majoritatea devenindu-i strânşi colaboratori.

Patricia Kaas

Sala Palatului plină până la refuz, cu mulți fani în picioare la concertul "Kaas chante Piaf" - în care a fost recreată atmosfera Parisului postbelic. Artista a

Solista a fost înduplecată şi s-a întors pentru a oferi bis-ul mult aşteptat, "Rien de rien".

Michael Bolton la Sala Palatului

Al cincilea spectacol susținut în România şi al treilea în Bucureşti, organizat de MEI Concerts Entertainment şi desfăşurat cu "casa închisă". Seara a fost deschisă cu un show de 20 de minute de către Diana Matei şi Taraful Cleante, alături de patru dansatori, Diana fiind aleasă chiar de Bolton să evolueze în deschiderea concertului său. Artistul a interpretat cele mai cunoscute melodii de dragoste din repertoriul său, concertul debutând cu piesa "Soul Provider" urmată de "To Love Somebody", "Sitting On the Dock of The Bay", "You Don't Know Me" şi "Sweet Home Chicago". Urmează momente cu saxofonistul Jason Peterson Delaire, cu ritmuri de blues şi jazz, apoi Bolton a revenit pe scenă, de data aceasta nu singur, ci însoțit de fermecătoarea cântăreață Kelly Levesque, alături de care a cântat în duet pe majoritatea pieselor ce au urmat. "Make You Feel My Love", "Ain't No Mountain High Enough", "Nessun Dorma", un omagiu adus marelui tenor Luciano Pavarotti, care a avut un rol covârşitor în viața de artist a lui Michael Bolton.

Evenimente

Dan CHIRIAC

Festivalul de Muzică Folk (Râmnicu Sărat)

La Centrul Cultural „Florica Cristoforeanu“ (fosta Casă de cultură) din Râmnicu Sărat s-a desfăşurat prima ediție a Festivalului de Muzică Folk „Vali Sterian”. Evenimentul, organizat împreună cu Consiliul Local, are loc la inițiativa a doi iubitori de muzică din Rm. Sărat, Cornel Tudose şi Dan Manciulea. Festivalul şi-a propus să promoveze spiritul şi mesajul muzicii lui Valeriu Sterian, precum şi să descopere noi talente interpretative şi creative ale muzicii folk. La concurs, care se adresează interpreților (cu vârsta între 14 şi 45 de ani), care prezintă creații folk proprii ori interpretări ale unor cântece din repertoriul lui Valeriu Sterian, s-au prezentat: Băițel Ana Maria, Băițel Liviu, Cismaru Raluca, David Johnatan, grupul Descântec, Dumitru Ana, Maiteiciuc Ioan, grupul Moldavia Folk, Moraru Ioana, Petcu Vali, Şercău Robert, Țițescu Adela, Țițescu Cristina. (Locul Ralucăi Cismaru, care s-a retras din concurs, a fost luat de David Johnatan, următorul în ordinea punctajelor de la preselecție). Cei de mai sus au concurat pentru următoarele premii: Trofeul Vali Sterian – 2000 de lei, Premiul I – 1500 de lei, Premiul II – 1000 de lei, Premiul III – 500 de lei, Mențiune – 300 de lei, Premiul “Cântec de oameni” (pentru cea mai bună interpretare a unui cântec al lui Vali Sterian) – 1000 de lei.

Adela Titescu

La această primă ediție, prof. Constantin Sterian, tatăl artistului, a avut o emoționantă intervenție, spunând simplu: “În două săptămâni s-a dus, dar muzica lui a rămas şi o mulțime de oameni nu l-au uitat pentru asta”.

La prima ediție a Festivalului de muzică folk, Trofeul Vali Sterian a fost câştigat de grupul Descântec din Iaşi. Premiul pentru cea mai reuşită interpretare a unei piese din repertoriul lui Vali Sterian a avut un laureat surpriză. Johnathan David din Țara Galilor e stabilit de trei ani în Bucureşti şi cunoaşte limba română “un pic” (după cum recunoaşte chiar el). Cu toate acestea, a cântat cu multă trăire şi impresionant de corect - în româneşte! - celebra melodie “Nopți” (cunoscută şi sub numele “Vino Doamne!”). De la Vali Sterian s-au mai cântat în concurs piesele “Cântec de oameni” şi “Antirăzboinica”. Adela Țițescu din Ploieşti, laureată la mai multe concursuri folk în 2012, a câştigat Premiul I. După mai mulți ani petrecuți pe mare, Vali Petcu din Constanța a revenit pe uscat şi de la Rm Sărat s-a întors acasă cu Premiul al II-lea. Folkistul rocker Robert Şercău din Bucureşti a luat Premiul al III-lea iar Ana Maria Băițel, din Eforie Nord, mențiune.

Eugen Cristea

Festivalul *Rock în Parc*

La Arenele Române din Parcul Carol – Bucureşti s-a desfăşurat un adevărat regal de rock. 15 dintre cele mai bune formații autohtone ale momentului au urcat pe

scenă în cadrul Festivalului *Rock în Parc*, cel mai important eveniment muzical cu intrare liberă. Important, deoarece am putut vedea la lucru două legende care au schimbat cursul muzicii moderne: The Troggs şi The Animals. În calitate de invitați speciali au fost cei de la Riff, care au încântat cu piese precum „În loc de bun rămas", „Cercul vieții" sau „Ochii tăi". Spectatorii au avut parte de muzică pentru toate gusturile: heavy metal, punk rock, blues rock, progressive, pop rock şi classic rock.

Iată formațiile participante: în prima zi – Vespera, Rock4ce, Reborn, Red Cat Bone, Plastik Charm, George Sărluceanu, Tudor Turcu feat. The Colours, The Troggs. În a doua zi: DinUmbră, Loungerie II, 9,7 Richter, Just another lie, Burning Table, Stema, Clar de lună, Riff, The Animals.

Festivalul *Rock în Parc* a fost filmat şi va fi difuzat de TVR 2, în calitate de co-producător al acestui eveniment. Spectacolul este prezentat de Centrul Cultural pentru UNESCO „Nicolae Bălcescu" şi Primăria sectorului 4, organizat de Phoenix Entertainment şi Sfinx Experience.

Folk fără vârstă

Evenimentul organizat de Radio România Actualități şi Bucureşti fm, constând în concursuri folk prin unitățile de învățământ, are câțiva ani buni de existență. Aşa că putem face o mini-retrospectivă a două dintre cele mai reuşite ediții.

Abia după 6 ani după toate liceele de top ale Capitalei, s-a ajuns la Colegiul Național „Cantemir Vodă". De mare ajutor a fost doamna profesoară de fizică Oana Bobeanu, care are şi pregătire muzicală, care a selectat elevii. S-a «deschis» cu un recital al unuia din membrii juriului, Mircea Vintilă, au urmat premianții din manifestarea anterioară, de la colegiul Gh. Şincai, apoi au urcat pe scenă „cantemiriştii": 15 la număr, împărțiți în 12 intrări. Multe surprize plăcute, repertorii interesante. Din păcate o singură participare la secțiunea Creație. Toți au primit instrumente muzicale oferite de sponsorul SC Hora Reghin SA. În final, mult aşteptatele recitaluri: ale altor membri ai juriului: actorul - cantautor Eugen Cristea şi co-prezentatoarea Maria Gheorghiu, iar concurenții au fost invitați la emisiunea în direct de la Bucureşti FM a Mariei Gheorghiu.

Pentru cunoscătorii vieții folkului şi rockului nostru nu este o taină faptul că numeroşi muzicieni ai acestor stiluri provin din zona ştiințifică-reală a pregătirii. Astfel încât a fost firească revenirea "caravanei" manifestărilor „Folk fără vârstă" – Ediția a VI-a, cu un nou spectacol – concurs în sala de festivități a Complexului studențesc „LEU" (adică la studenții electronişti, sală dotată cu facilități pentru spectacole, 400 de spectatori !).

În prima parte, cu ajutorul prezentatoarei şi producătoarei manifestării, Manuella Popescu (ingineră... electronistă), a avut loc concursul de creație şi interpretare: s-au prezentat la "start" nu mai puțin de 20 de studenți. Cea de a doua parte a manifestării a fost rezervată unui bogat segment al recitalurilor. cu nu mai puțin de 4 "nume grele": Mircea Vintilă, Ducu Bertzi, Ovidiu Mihăilescu (toți trei... ingineri) şi Țapinarii.

Flash

Mihai ANTON

AMNA lansează o nouă colaborare pe ritmuri de club. Piesa "Tonight", semnată SONIC-E & WOOLHOUSE feat. Amna, vă va surprinde cu ritmurile cunoscutului joc - Tetris - accentuate de aromele electrizante de dance. SONIC-E & WOOLHOUSE, DJ-producători originari din Olanda sunt celebri în lumea cluburilor de peste 10 ani, iar Amna are o ascensiune puternică in ultimii ani. Pornind de la hitul "Tell Me Why", ea a devenit bine cunoscută în Polonia si Spania. Hiturile au continuat să curgă şi au dus-o astfel din Europa spre America Centrală şi de Sud - acolo unde a susținut deja concerte, Africa si Asia - a lansat primul său album în Japonia, materialul ajungând până pe primul loc în topul vânzărilor.

KARYNA, tânăra artistă cu voce senzuală, apare în industria muzicală cu single-ul "If You Really Want Me". Piesa este o colaborare cu un alt artist care este în plină ascensiune pe scena muzicală - Andrei Leonte. Karyna a muncit de mică pentru succesul ei, participând la zeci de competiții naționale şi internaționale unde a fost recompensată cu premii şi distincții. Versurile piesei vorbesc despre încercările pe care le-ai face pentru dragoste şi limitele pe care eşti dispus să le depăşeşti pentru celălalt. Andrei Leonte, marele câştigător al primului concurs de talente din ultimii ani, a acceptat cu drag să fie prezent pe această piesă.

Amna

Fuego: „O lacrimă de cântec"

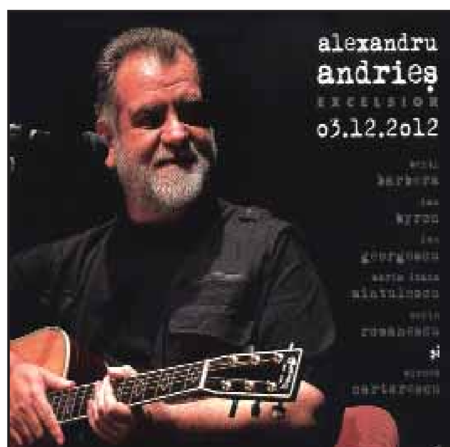
În 13 ani de activitate la cel mai înalt nivel al popularităţii, Fuego a lansat nu mai puţin de 26 de albume, cele mai multe distinse cu discuri de aur sau de platină! Anul acesta a propus numeroşilor săi admiratori CD-ul "Trandafiri în dar", împreună cu ziarul "Libertatea", precum şi dublul album "O lacrimă de cântec", editat de Euromusic Cluj-Napoca şi numărând revista noastră între partenerii media. Susţinut de Monsson Group şi de Proxima Moda şi Lulyon (Elena Stoica, mare iubitoare de artă, semnează o parte din ţinutele de scenă ale artistului), albumul este unul cuceritor şi echilibrat, cu piese de toate facturile, evidenţiind calităţile interpretative de excepţie ale lui Paul Surugiu-Fuego, cele componistice şi literare, dar şi cele

actoriceşti, cu două momente poetice de mare sensibilitate. Aşa cum era de aşteptat (Fuego este Artist al poporului în Republica Moldova!), bună parte din melodii aparţine compozitorilor de la Chişinău: Maria Stoianov (nu mai puţin de 8 titluri), Ilie Gorincioi (4), Eugenia Carabut Andrieş, cărora li se adaugă Fuego însuşi (cu 5 creaţii), colaboratorul său de nădejde Marius Cristi Popa (tot 5), Stelian Ene (autor din Odobeşti, descoperit de Alexandru Jula). Nu lipsesc două mari şlagăre, "O căsuţă la marginea satului" de Marina Voica şi "Nu m-am gândit la despărţire" de Dan Dimitriu. Între autorii versurilor: Grigore Vieru, George Ţărnea, Carmen Aldea Vlad, Rodica Elena Lupu. Orchestraţii: Lilian Vlas, Vitalie Andrieş, Alexandru Malschi, Ilie Gorincioi, Victor Panfilov, Mircea Guţu, Marius Cristi Popa, Sergiu Mustaţă. Superbe cântece de dragoste, un booklet elegant, cu fotografii de Costin Lungoci, selecţie inspirată – într-un cuvânt un dublu album care cu siguranţă va înregistra un nou tiraj-record, obişnuit de-acum pentru Fuego.

Alexandru Andrieş: „Excelsior 03.12.2012"

Înregistrarea unuia dintre tradiţionalele concerte desfăşurate

anual, în decembrie, ale cantautorului, de data aceasta la Teatrul Excelsior. Formaţia de acompaniament este mai redusă şi are altă componenţă decât cele convocate deobicei: Berti Barbera, Dan Byron, Dan Georgescu, Maria Ioana Mântulescu, Sorin Romanescu. Şi repertoriul, compus din 15 cântece, este aparte: sunt doar versiuni în limba română ale unor cântece americane scrise mai ales de Bob Dylan (4), James Taylor (6) şi Randy Newman (2). Inedită este participarea lui Mircea Cărtărescu, traducătorul unora dintre textele lui Dylan. Ca de obicei, excelentele înregistrări din concert, mixajele şi masteringul aparţin vechiului său colaborator Victor Panfilov (Real sound & video studio). Editat în format elegant digipack (grafica - Andrieş) de către A & A Records, albumul se constituie într-o interesantă adăugire la impresionanta zestre discografică a arhitectului –muzician

Zdob şi Zdub: „Basta Mafia!"

Albumul cunoscutei formaţii din Republica Moldova, înregistrat la Berlin şi Chişinău, conţine 15 cântece (13 plus două bonus tracks) şi apare la Media ProMusic. Grupul îşi păstrează formula de sextet care îi asigură sonoritatea

aparte (mai ale datorită secţiei de suflători): Roman Iagupov (voce), Mihai Gincu (bass, sitar, pian), Sveatoslav Status (chitare), Andrei Cebotari (percuţie), Victor Dandes (trombon), Valeriu Mazilu (trompetă). Au şi colaboratori numeroşi, astfel încât orchestraţiile sunt dense, plutind între diverse stiluri, rockul cu influenţe etno fiind majoritar. Muzicalitate de invidiat, texte interesante în limba română, cântate cu un accent lesne de recunoscut: o formaţie cu personalitate clară, merit greu de găsit în lumea globalizată a muzicii actuale.

Mirabela Dauer şi Raoul: „Îţi mulţumesc"

Nu întâmplător acest album, apărut la casa Big Man, este subintitulat „Eu mi-am legat destinul de al tău..." – cuvinte de recunoştinţă din partea lui Raoul (Rareş Borlea) adresate marii noastre interprete Mirabela Dauer. De câţiva ani buni de zile, într-adevăr, destinul lor artistic este strâns legat, prin numeroase concerte şi mai ales albume. De pildă, pe acest nou CD Raoul, mai

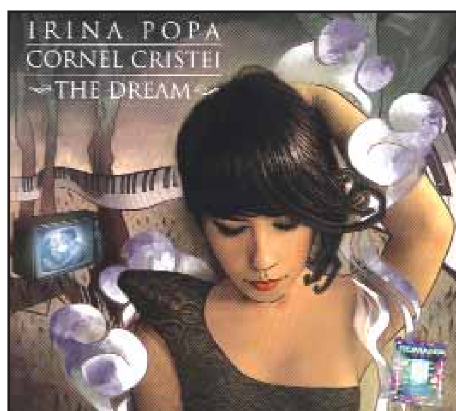
în formă parcă decât oricând, semnează, muzică şi text, nu mai

puţin de 9 piese, la care se adăugă versurile la două melodii străine (din spaţiul ex-iugoslav, atât de drag lui). Adăugaţi 3 cântece din repertoriul popular şi rezultă un album compact, cu 14 titluri, dintre care 10 duete şi câte 2 solistice pentru fiecare protagonist. Orchestraţii: Alexandru Malschi, Jimmy El Lako, George Călin. Înafara piesei titulare se reţin melodii cum ar fi „Nopţi albastre", „Inima mea", „În urma ta", „E nevoie de iubire", „Chiar dacă", „Fiesta".

Irina Popa, Cornel Cristei: „The Dream"

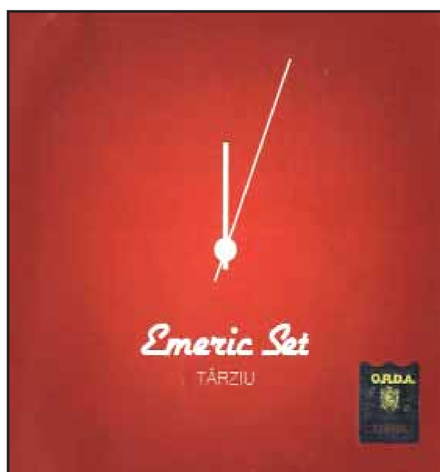
Colaborare dintre o tânără voce multi-premiată - Irina POPA (cunoscută din formaţia Amadeus şi

câştigătoare a trofeului "Mamaia" 2008) şi un "veteran" - Cornel CRISTEI (claviaturi, fost lider în anii '70 al formaţiei ieşene *Ethos*, component al grupurilor *Electrecord* sau *Roşu şi Negru*), autor (muzică şi text) al celor 10 piese. Ar fi incorect să numim rezultatul doar "jazz", căci aveam de-a face, aşa cum inspirat ni se prezintă discul, "un savuros cocktail vocal-instrumental, unde suntem provocaţi să degustăm rafinatele amestecuri de soft-electro, groove, funky, pop-rock, soul şi blues. Un tot unitar, într-un anume ambient, impregnat de parfumul anilor '80 şi adus la o reală dimensiune a prezentului tehnic şi conceptual, ca un adevărat model de fusion". Încă o reuşită a casei de producţie Soft Records.

Emeric Set: „Târziu"

Emeric Imre s-a născut în 1965 la Cluj Napoca, începe să studieze vioara din clasa I, iar din clasa a VIII-a - chitara. In 1984 a debutat la Cenaclul Flacăra, împreună cu Ghiţa Cucui şi Liviu Robu, cu care forma grupul Notorius, apoi pleacă „în armată",

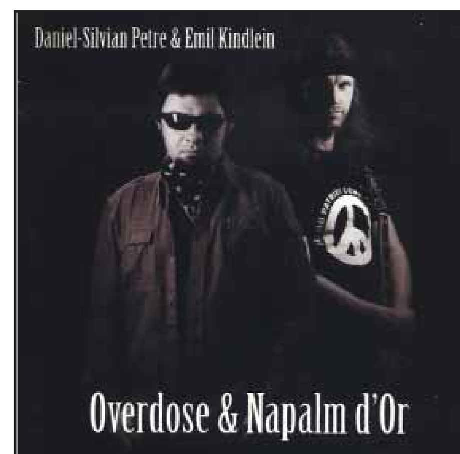

dar între 1992 şi 2000 şi-a reluat activitatea alături de Cenaclul Flacăra. Organizează seri de folk şi împreună cu doi asociaţi, Marius şi Relu, reuşeşte să pună la punct o oază de "întâmplări reale" şi melodioase, clubul „Autograf". În 2006 lansează albumul „Nebun de alb", înregistrat împreună cu Jimi El Lako (vioară şi chitară), Roje (clape) şi Sebi Lazăr (percuţie) în studioul primului. Îşi alcătuieşte grupul "Emeric şi Prietenii" care devine Emeric Set, compus din Emeric Imre – chitară acustică şi voce, Răzvan Krivach - voce şi chitară electrică, Adelina Boloţ – voce, Sorin Zamfir – percuţie şi Gabi Ghiţă - clape.

Acest al doilea disc al său conţine 10 piese compuse de el pentru voce şi chitară (plus vechiul său hit "Nebun de alb"), piese puse în valoare şi îmbogăţite stilistic prin idei muzicale şi sonorităţi proprii de către grup, îngemănarea stilistică şi estetica muzicală a albumului fiind rezultatul unei conlucrări a tuturor componenţilor, cu finalitate într-o fuziune a genurilor folk, pop şi rock. Înregistrat la Cluj în studioul lui Sandy Deac (Desperado), acest disc a fost lansat cu sprijinul Asociaţiei "Mişcarea de Rezistenţă".

Daniel Silvian Petre & Emil Kindlein: „Overdose & Napalm d'Or"

Iniţiativă a doi artişti timişoreni – D.S.Petre (liderul fostului grup Survolaj) şi mai tânărul său coleg E. Kindlein. Stilul este folk – primul interpretează 10 cântece într-o manieră simplă (voce, chitară), al doilea – 9, cu orchestraţii mai bogate (muzicuţă, bongos, blockflote, xilofon), toate

pe versurile lui Petre, apărute în cele două volume cu titlurile indicate pe mapa discului. Muzica este scrisă de cei doi, iar înregistrările şi mixajul lui Kindlein (Gong Mobile Studio). Doi animatori ai vieţii culturale bănăţene (şi nu numai), cu o mostră de folk alternativ care prinde viaţă pe alte coordonate în show-ul lor foarte interesant.

Pagini de
Florin-Silviu URSULESCU

EMIL LASSARIA, DJ-ul român care a spulberat recordurile audienţelor online şi generează milioane de vizualizări odată cu lansarea unui nou material, ne incită cu un nou single. Aşadar, unul dintre cei mai apreciaţi DJ ai scenei dance de la noi din ţară, iar Caitylin nu este la prima colaborare cu talentatul DJ. "Tu Amor" - primul lor single în această formulă, le-a adus celor doi numeroase concerte, nu doar în România ci şi în Grecia, Turcia şi întreaga zonă mediterană.

ANDRA a primit Discul de Platină pentru vânzări de peste 10.000 de unităţi ale albumului "Inevitabil va fi bine", care marchează şase ani de colaborare cu MediaPro Music. "*Sunt extrem de bucuroasă că am reuşit să primesc discul de platină după un timp atât de scurt de la lansare*", a declarat

artista. Noul album oferă fanilor 12 piese originale şi două remixuri, printre care şi hiturile "Abelia", "Something New", "Telephone" sau "What About Us". "Inevitabil va fi bine" conţine şi câteva featuring-uri inedite, cu VUNK, Marcel Pavel şi What's Up.

MARIA RADU revine în forţă pe piaţa muzicală cu un nou single – „În Dacia ta", o piesă funky-pop, cu influenţe reggae, care beneficiază de un videoclip plin de culoare, în regia lui Costas Ivanov. Videoclipul are integrate versurile piesei pentru ca fanii artistei să poată fredona piesa la fel ca în faţa unui monitor de karaoke (lyric video). "…ai o inimă mare/ aşa că nu contează/ că ai buzunare goale/ vreau să-mi umpli viaţa/ şi nu locu" de parcare" . Complet schimbat, look-ul artistei este unul rebel, rupt parcă din clipurile anilor '80

RADIO KILLER şi **JUNIOR CALDERA** – „Beautiful People". După "Middle of the night", Lee Heart şi Paul Damixie de la Radio Killer ne oferă un single în colaborare cu Junior Caldera - "Beautiful people". Adică acei oameni care ne transmit energia lor pozitivă la fiecare concert - spune Lee Heart. Iar Junior Caldera este unul dintre cei mai talentaţi DJ-i francezi, făcându-se remarcat prin colaborarea cu Sophie Ellis-Bextor. De asemenea, este renumit pentru

numeroasele remixuri realizate pentru artişti ca Janet Jackson, Enrique Iglesias sau Pussycat Dolls. Radio Killer este primul proiect de DJ din România care s-a auzit la BBC Radio One cu single-ul "Lonely Heart".

CARGO a susţinut un spectacol la Timişoara, pe platoul din faţa stadionului Dan Păltinişanu, cu peste 40.000 de spectatori, care au avut ocazia să asculte cele mai bune piese ale formaţiei, timp de peste o oră şi jumătate. Din regia spectacolului a făcut parte şi momentul de la melodia "Călare pe motoare", când motocicliştii au putut urca pe marginea scenei cu motoarele, pe rampe speciale. La noua piesă Cargo, "Nu mă lăsa să-mi fie dor", solistul trupei, Adi Igrişan, a fost ridicat deasupra mulţimii cu ajutorul unui elevator. Adina, tânără rockeriţă foarte talentată, a fost pentru o zi membru al formaţiei şi a avut ocazia să cânte piesa "Aproape de voi" alături de ei. Fanii prezenţi la concert s-au mai putut bucura şi de alte efecte: flăcări, o perdea de artificii, un show de lumini impresionant şi tunuri de confetti, 3 ecrane imense cu compoziţii surprinzătoare de culori şi imagini. Cargo înseamnă Adi Bărar – chitară, Adrian Igrişan (Baciu) – voce, Tavi Pilan – tobe, Ionuţ Cârjă – clape şi Florin Barbu – bass.

Mihai ANTON

REVISTĂ LUNARĂ EDITATĂ DE UNIUNEA COMPOZITORILOR ŞI MUZICOLOGILOR DIN ROMÂNIA

ACTUALITATEA MUZICALĂ

Redactori:
Mihai COSMA
Octavian URSULESCU
Editorialist: Liviu DĂNCEANU
Şef de producţie: Costin ASLAM

Semnează în acest număr:
Grigore CONSTANTINESCU,
Luminiţa CONSTANTINESCU, Cleopatra DAVID,
Andreea DRAGU, Anca FLOREA, Oana GEORGESCU,
Sorin LERESCU, Florian LUNGU, Carmen MANEA,
Doina MOGA, Mariana POPESCU, Mădălin STĂNESCU,
Florin-Silviu URSULESCU

www.ucmr.org.ro

Adresa redacţiei: Bucureşti, Calea Victoriei 141, sect.1, 010071, România. **Tel./Fax:** +40-21-312.98.67
E-mail: em@edituramuzicala.ro, editura@unmb.ro

TIPOGRAFIA - ERICOM PRINT SRL
TEL: 021-410.64.88 ISSN: 1220-742x